

รายงานการวิจัย

หัวข้อ

การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

โดย

คณะทำงานจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา
ที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ธันวาคม 2558

REPORT

TOPIC

CAREER CHOICES OF THAI ACCOUNTING GRADUATES

BY

RESEARCH COMMITTEE: TOPIC ON ‘CAREER CHOICES OF ACCOUNTING
STUDENTS AFTER GRADUATION’
EDUCATION AND TECHNOLOGY COMMITTEE,
FEDERATION OF ACCOUNTING PROFESSIONS
UNDER THE ROYAL PATRONAGE OF HIS MAJESTY THE KING

DECEMBER 2015

การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

โดย

คณะทำงานจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผศ.ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ รศ.ดร.กัญญภัทรี นิธิโรจน์ธนะ ผศ.ดร.คณิตสร เทอดเผ่าพงศ์
นางสาวชุติมา รชนิกรไกรลาศ นางดารินทร์ หยกไพศาล และนายวัชรณพงศ์ ยอดราช

บทคัดย่อ

ปัญหาการขาดแคลนตำแหน่งงานทางสายวิชาชีพบัญชีทวีความรุนแรงขึ้น นักศึกษาบัญชีส่วนหนึ่งสำเร็จการศึกษาแล้วแต่ไม่เข้าสู่อาชีพงานทางบัญชีด้วยเหตุผลนานาประการ งานวิจัยชุดนี้ค้นหาคำตอบการเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทยภายหลังสำเร็จการศึกษา จากจำนวนบัญชีบัณฑิต 1,235 คนที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปี 2554 – 2556 พบว่า 969 คน หรือ ร้อยละ 78.6 อยู่ในสถานะทำงาน 81 คน หรือ ร้อยละ 6.6 ทำงานและศึกษาต่อด้วย ขณะที่ ร้อยละ 7.5 ศึกษาต่อ และร้อยละ 7.4 อยู่ในสถานะว่างงาน จากจำนวน 1,050 คน ที่ทำงานอยู่ เพียง 732 คน หรือร้อยละ 69.7 จากจำนวน 1,050 คนทำงานด้านบัญชี และร้อยละ 30.3 ไม่ได้ทำงานด้านบัญชี ตัวเลขดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะตอบคำถามว่า ทำไมภาคธุรกิจจึงหาพนักงานด้านบัญชีได้ยากนัก ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้ทำงานด้านบัญชี หรือ ร้อยละ 50.4 ของผู้ทำงานด้านบัญชีทั้งหมด 732 คน ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ทำบัญชี และเพียงร้อยละ 14.1 ทำงานในสายตรวจสอบบัญชี สิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยตระหนักถึงปัญหาการขาดแคลนนักบัญชีที่จะมีในอนาคตอันใกล้ เมื่อร้อยละ 30.0 ของผู้ทำงานด้านบัญชี ระบุว่ามีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนสายงาน และร้อยละ 23 ระบุว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยน มีเพียงร้อยละ 47 เท่านั้นที่ระบุว่า ไม่ต้องการเปลี่ยนสายงานและยังคงต้องการทำงานด้านบัญชีต่อไป ตัวเลขดังกล่าวแสดงถึงความไม่มั่นคงในจำนวนของผู้ทำงานในสายวิชาชีพบัญชี และอาจเกิดความขาดแคลนในอนาคตอันใกล้ ผลการวิจัยยังพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชีของบัญชีบัณฑิต เนื่องจากบัญชีบัณฑิตมองว่างานอาชีพนี้ไม่เหมาะกับรูปแบบการใช้ชีวิตของตน ไม่มีความชื่นชอบที่จะเรียนบัญชีมาตั้งแต่ต้นแต่เรียนตามคำแนะนำของผู้ปกครอง และคำตอบแทนไม่คุ้มต่อความพยายามในการทำงาน ในส่วนของผู้ประกอบการมองว่าสาเหตุที่บัญชีบัณฑิตไม่เลือกประกอบอาชีพด้านบัญชี หรือเมื่อประกอบอาชีพด้านบัญชีมีระยะหนึ่งแล้วตัดสินใจเปลี่ยนไปทำงานในสายอื่นเนื่องจาก บัณฑิตขาด ‘ใจรัก’ หรือ ‘PASSION’ ที่จะประกอบอาชีพบัญชี งานวิจัยชุดนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อสร้างความยั่งยืนในสายวิชาชีพบัญชี อันจะส่งผลต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

Abstract

Nowadays, the problem of lacking accounting position seems to intensify. Accounting students once graduated, many of them do not enter into accounting related occupations due to many reasons. The research aims to search for the answers why accounting students do not choose to work in the accounting career after their graduations. The study takes the samples of 1,235 accounting graduates who graduated during 2011 – 2013. It is found that 969 accounting graduates, out of 1,235 graduates, or 78.6 percent were in a working status while 81 accounting graduates or 6.6 percent worked and studied in the same time, 7.5 percent just studied, and 7.4 percent were in between jobs. Therefore, there were 1,050 graduates who were working at the time of the questionnaire collection. From such 1,050 graduates, 732 graduates or 69.7 percent worked in an accounting field, 30.3 percent did not work in the accounting field. These figures could provide us some answers why it is difficult to find accounting position in a business sector. About a half of the respondents, or 50.4 percent of the 732 accounting graduates worked in accounting positions, and only 14.1 percent worked in auditing field. Furthermore, another issue of concern is the insufficiency of accountants in the near future due to 30 percent of the respondents who were working in accounting fields had a plan or had the intention to change their career and 23 percent had the likelihood to change the career in the future. There is only 47 percent that wanted to continue working in the accounting career and had no plan, or intention to change the career at all. These figures illustrate the uncertainty of the number of accounting employees and the possibility in lacking accounting positions in the future. It is also found that factors influencing the accounting graduates to choose not working in accounting career, in the graduates opinion, are that the lifestyle of the graduates does not match to the accounting career, the graduates did not appreciate in studying accounting program but chose to study accounting program according to their parents' suggestions, and the rewards in working in this field are not worth the efforts. From the employer's perspective, this study found that the accounting graduates who do not work in accounting career after graduations or work but not long enough due to a lack of 'PASSION' to work in the accounting field. This research provides suggestions how to increase the sustainability in accounting career which will affect the sustainability of the country's economy in a long run.

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิจัยหัวข้อการเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานะของการทำงานปัจจุบันของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบัญชี และเหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาชีพบัญชี เหตุผลในการเลือกประกอบวิชาชีพบัญชี หรือไม่ประกอบวิชาชีพบัญชี และเหตุผลของการเปลี่ยนงาน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีและหาแนวทางในการแก้ไข อีกทั้งเพื่อเป็นการสนับสนุนวิชาชีพบัญชีให้เป็นวิชาชีพที่มีความมั่นคง และสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีเห็นควรให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำวิจัยในหัวข้อดังกล่าว

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทั้งอาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาการบัญชี ผู้ประกอบการ คณะอนุกรรมการสาขาวิชาการบัญชี สมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (สสอท) และบัณฑิตสาขาการบัญชี จำนวน 63 สถาบัน ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ และที่ขาดเสียมิได้คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช อภิเมธีธำรง ประธานกรรมการ และคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีที่ได้ให้การสนับสนุนการจัดทำวิจัยในครั้งนี้ และคณะทำงานจัดทำวิจัยที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชีที่ได้สละเวลาในการจัดทำวิจัยในครั้งนี้

คณะผู้วิจัย

ธันวาคม 2558

สารบัญ

บทคัดย่อ	iii
Abstract.....	iv
กิตติกรรมประกาศ.....	v
สารบัญ.....	vi
สารบัญรูป	ix
บทสรุป.....	1
วัตถุประสงค์งานวิจัย	2
ระยะเวลาของการจัดทำวิจัย.....	3
รูปแบบการวิจัย.....	3
ผลการวิจัย	3
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	9
รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์	16
การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย.....	17
บทนำ.....	17
วิธีการศึกษา.....	18
ผลการศึกษา	18
สรุปผลการศึกษา	52
ข้อเสนอแนะ	54
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก แบบสอบถามบัญชีบัณฑิต	57
ภาคผนวก ข แบบสอบถามผู้ประกอบการ.....	63
ภาคผนวก ค รายละเอียดคณะทำงาน	66

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ.....	19
ตารางที่ 2: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ	20
ตารางที่ 3: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านภูมิลำเนา.....	21
ตารางที่ 4: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านที่อยู่ปัจจุบัน	22
ตารางที่ 5: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านลักษณะของที่พักในปัจจุบัน.....	23
ตารางที่ 6: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา).....	24
ตารางที่ 7: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	25
ตารางที่ 8: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านวิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษา.....	26
ตารางที่ 9: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต (ปริญญาตรี)	27
ตารางที่ 10: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม.....	28
ตารางที่ 11: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านสมภาวะการมีงานทำ	29
ตารางที่ 12: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านกำลังศึกษาต่อในระดับ	30
ตารางที่ 13: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านว่างงานและในอนาคตจะทำงาน.....	31
ตารางที่ 14: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้ต่อเดือน.....	32
ตารางที่ 15: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านประเภทของกลุ่มธุรกิจที่ทำงาน.....	33
ตารางที่ 16: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านปัจจุบันท่านประกอบอาชีพด้านบัญชีหรือไม่	34
ตารางที่ 17: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านหน่วยงานไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี.....	35
ตารางที่ 18: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งอาชีพด้านบัญชี	36
ตารางที่ 19: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านชื่อหน่วยงานด้านบัญชี	37
ตารางที่ 20: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านหน่วยงานภาคเอกชน	38
ตารางที่ 21: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ.....	39
ตารางที่ 22: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพโดยไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี	40
ตารางที่ 23: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพ และยังคงประกอบอาชีพ ด้านบัญชี.....	42
ตารางที่ 24: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยน งาน.....	43
ตารางที่ 25: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะส่วนบุคคล (ไม่ใช่บัญชี)	45

ตารางที่ 26: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชีด้านลักษณะงาน .	46
ตารางที่ 27: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี	
ด้านปัจจัยจูงใจ (ไม่ใช่บัญชี).....	47
ตารางที่ 28: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี	
ด้านลักษณะส่วนบุคคล (บัญชี)	48
ตารางที่ 29: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะงาน	49
ตารางที่ 30: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านปัจจัยจูงใจ..	50
ตารางที่ 31: สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี	
.....	51

สารบัญรูป

รูป 1: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ.....	19
รูป 2: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ	20
รูป 3: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านภูมิลำเนา.....	21
รูป 4: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านที่อยู่ปัจจุบัน	22
รูป 5: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านลักษณะของที่พักในปัจจุบัน	23
รูป 6: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา)	24
รูป 7: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน.....	25
รูป 8: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านวิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษา.....	26
รูป 9: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิต (ปริญญาตรี).....	27
รูป 10: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม	28
รูป 11: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านสมรรถภาพการทำงาน.....	29
รูป 12: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านกำลังศึกษาต่อในระดับ.....	30
รูป 13: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านว่างงานและในอนาคตจะทำงาน	31
รูป 14: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้ต่อเดือน	32
รูป 15: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านประเภทของกลุ่มธุรกิจที่ทำงาน	34
รูป 16: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านปัจจุบันท่านประกอบอาชีพด้านบัญชีหรือไม่ ...	34
รูป 17: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านหน่วยงานไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี.....	35
รูป 18: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งอาชีพด้านบัญชี	36
รูป 19: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านชื่อหน่วยงานด้านบัญชี.....	37
รูป 20: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านหน่วยงานภาคเอกชน.....	38
รูป 21: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ.....	39
รูป 22: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพโดยไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี	41
รูป 23: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพและยังคงประกอบอาชีพ ด้านบัญชี.....	42
รูป 24: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพที่มีความเป็นไปได้ ที่จะเปลี่ยนงาน	43

บทสรุป

การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

โดย

คณะกรรมการจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผศ.ดร.จิตาภรณ์ สีนจรรย์ศักดิ์	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รศ.ดร.กัญนิภัทธี นิธิโรจน์ธำ	คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผศ.ดร.คณิตศร เทอดเผ่าพงศ์	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต
นางสาวชุติมา รชนีกรไกรลาส	บริษัท อপিโก ไฮเทค (มหาชน) จำกัด
นางดารินทร์ หยกไพศาล	สมาคมสำนักงานบัญชีไทย
นายวัชรพงษ์ ยอดธราช	คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ธันวาคม 2558

การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

บทนำ

ในแต่ละปีสถาบันการศึกษาในประเทศไทยได้ผลิตบัญชีบัณฑิตที่มีจำนวนที่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดแรงงาน จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ปี 2554 ระบุจำนวนบัญชีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2554 มีจำนวนถึง 14,702 คน โดยในจำนวนนี้ร้อยละ 74.8 เป็นบัณฑิตที่สำเร็จจากสถาบันการศึกษาของรัฐ และร้อยละ 25.2 จากสถาบันการศึกษาเอกชน หากพิจารณาจากจำนวนบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเทียบกับความต้องการตำแหน่งงานทางบัญชี จากข้อมูลของกรมจัดหางาน พบว่า อัตราการว่างงานของตำแหน่งงานทางบัญชีมีน้อยมาก ในตลาดแรงงานปัจจุบัน หน่วยงานภาคเอกชนบริษัท สำนักงานบัญชี สำนักงานสอบบัญชี ต่างสะท้อนถึงภาวะการขาดแคลนผู้สมัครงานในตำแหน่งบัญชี อัตราการลาออกของนักบัญชีที่สูงขึ้น และเมื่อประกาศรับสมัครงานด้านบัญชี หน่วยงานเหล่านี้ต้องใช้เวลาค่อนข้างนานที่จะคัดเลือกนักบัญชีที่มีคุณภาพเข้าปฏิบัติงาน แนวโน้มการขาดแคลนนักบัญชีในประเทศไทยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการขาดแคลนนักบัญชีของตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน และประเทศอื่น ๆ กอปรกับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ที่วิชาชีพบัญชีเป็นสาขาอาชีพหนึ่งในเจ็ดที่เป็นแรงงานฝีมือ (Skilled Labor) ที่อยู่ในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements: MRAs) ว่าด้วยเรื่องคุณสมบัติในสายวิชาชีพหลักเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงานบัญชีที่มีฝีมือไปทำงานในประเทศอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้ ความขาดแคลนบุคลากรในสายอาชีพบัญชีในประเทศไทยในปัจจุบัน ผนวกกับการเปิดเสรีของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในวิชาชีพบัญชี อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานในสายอาชีพบัญชีในประเทศไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น สภาวิชาชีพบัญชีฯ โดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี เห็นควรให้มีการจัดทำวิจัยเพื่อศึกษาประเด็นปัญหาดังกล่าว โดยขอบเขตของงานวิจัยครอบคลุมถึงการสำรวจสถานะการทำงานของบัญชีบัณฑิตหลังสำเร็จการศึกษา แนวโน้มต่อความยั่งยืนในการประกอบวิชาชีพบัญชี สาเหตุของการเปลี่ยนสายวิชาชีพจากบัญชีเป็นวิชาชีพอื่นหรืองานด้านอื่น การแก้ไขปัญหาเพื่อลดแนวโน้มการเปลี่ยนงานของนักบัญชี คณะทำงานจัดทำวิจัยเรื่องการเลือกประกอบอาชีพบัญชีของนิสิตนักศึกษาบัญชีหลังสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วยทีมงานจำนวน 6 คน จึงได้รับแต่งตั้งเพื่อศึกษาถึงประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์งานวิจัย

งานวิจัยชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานะของการทำงานปัจจุบันของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบัญชี และเหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาชีพบัญชี เหตุผลในการเลือกประกอบวิชาชีพ

บัญชี หรือไม่ประกอบวิชาชีพบัญชี และเหตุผลของการเปลี่ยนงาน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีและหาแนวทางในการแก้ไข เพื่อสนับสนุนวิชาชีพบัญชีให้เป็นวิชาชีพที่มีความมั่นคงและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

ระยะเวลาของการจัดทำวิจัย

เริ่มดำเนินการวิจัย 25 สิงหาคม 2557 และเสร็จสิ้นการวิจัย 1 ธันวาคม 2558

รูปแบบการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้ออกแบบวิธีการวิจัยออกเป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยมีการออกแบบสอบถามเพื่อศึกษาถึงสถานะของการทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้ว โดยแบบสอบถามเน้นประเด็นไปยังสถานะด้านการทำงานปัจจุบันของบัญชีบัณฑิต เหตุผลที่เลือกเรียนและเหตุผลที่เลือกประกอบหรือไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชี และแนวโน้มการเปลี่ยนงานในอนาคต โดยแบบสอบถามได้รับการทดสอบจากนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 50 คนเพื่อความถูกต้องชัดเจนของคำถามและการแปรผล หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามและกระจายแบบสอบถามไปยังบัญชีบัณฑิต ทั้งทางออนไลน์และแบบสอบถามที่เป็นกระดาษ โดยเริ่มต้นในการเก็บข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 เป็นต้นมา แบบสอบถามที่ได้รับกลับมามีจำนวน 1,406 ฉบับ โดยจำนวนที่ได้รับกลับและตอบคำถามครบถ้วน มีจำนวน 1,235 ฉบับ

ในส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ทีมวิจัยได้ออกแบบคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาปัญหาการขาดแคลนนักบัญชี โดยทำการสัมภาษณ์ และส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปยังผู้ประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัญชีบัณฑิต 81 คน ทำการสัมภาษณ์เจ้าของสำนักงานบัญชีที่เป็นสมาชิกของสมาคมสำนักงานบัญชีไทย จำนวน 20 คน และส่งแบบสอบถามปลายเปิดดังกล่าวไปยังสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (สสอท.) จำนวน 27 แห่ง

ผลการวิจัย

ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามในส่วนที่สอบถามบัญชีบัณฑิต (ดูตารางที่ 1.1) ทีมผู้วิจัยพบว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาด้านการบัญชีที่ตอบแบบสอบถามในงานวิจัยชุดนี้ ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 83.8 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 16.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในปี 2556 จำนวนร้อยละ 63 ส่วนมากมีอายุระหว่าง 22-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.7 ส่วนมากมีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 54.2 โดยผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาบัญชีและปัจจุบันทำงานด้านบัญชีอยู่จำนวน 732 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 69.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่มีงานทำจำนวน 1,050 คน ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 30.3 ไม่ได้ทำงานด้านบัญชี

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
เพศ: n = 1,235		
หญิง	1,035	83.8
ชาย	200	16.2
ช่วงอายุ: n = 1,235		
< 22	39	3.2
22 – 24	713	57.7
25 – 26	226	18.3
> 26	257	20.8
ภูมิลำเนา: n = 1,235		
กรุงเทพมหานคร	643	52.1
กลาง	320	25.9
เหนือ	104	8.4
ตะวันออกเฉียงเหนือ	63	5.1
ใต้	58	4.7
ตะวันออก	47	3.8
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถาม: n = 1,235		
< 60,000	659	53.4
60,000 – 100,000	343	27.8
100,000 – 200,000	164	13.3
> 200,000	69	5.6
ปริญญาที่สำเร็จการศึกษา: n = 1,235		
บัญชี	1,129	91.4
บัญชี วิชาเอก สอบบัญชี	44	3.6
บัญชี วิชาเอก การตรวจสอบภายใน	11	0.9
อื่น ๆ	51	4.1

ตารางที่ 1.1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

รายละเอียด	จำนวน	ร้อยละ
ปีที่สำเร็จการศึกษา: n = 1,235		
2554	119	9.6
2555	187	15.1
2556	778	63.0
อื่น ๆ	151	12.2
สถานะด้านการทำงาน : n = 1,235		
ทำงานอยู่	969	78.6
ทำงานด้วยและศึกษาต่อด้วย	81	6.6
กำลังศึกษาต่อ	94	7.5
ว่างงาน	91	7.4
สายงานอาชีพ: n = 1,050		
ทำงานด้านบัญชี	732	69.7
ไม่ได้ทำงานด้านบัญชี	318	30.3

ซึ่งตัวเลขนี้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปัจจุบันทำงานด้านบัญชีเพียงร้อยละ 69.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานทั้งหมด 1,050 คน เป็นตัวเลขที่น่าสนใจและเป็นจุดเริ่มต้นในการถามคำถามอื่น ๆ ต่อมา ถึงเหตุผลของการเลือกประกอบอาชีพและไม่เลือกประกอบอาชีพด้านบัญชีของบัญชีบัณฑิต ตารางที่ 1.2 ข้างล่างนี้ แสดงถึงลักษณะและประเภทของการประกอบอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 1,050 คน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพด้านบัญชีจำนวน 732 คน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.4 เป็นผู้ทำบัญชี และอยู่ในสายงานตรวจสอบเพียงร้อยละ 14.1 เท่านั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน และเมื่อสอบถามถึงความตั้งใจหรือความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนอาชีพไปทำงานด้านอื่นที่มีใช้ด้านบัญชี ทีมผู้วิจัยพบว่าร้อยละ 30 มีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนสายอาชีพ และ ร้อยละ 23 ระบุว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนสายอาชีพ ซึ่งจากตัวเลขนี้ จึงมีความเป็นไปได้ว่าในอนาคตผู้ตอบแบบสอบถามเหล่านี้จะเปลี่ยนสายอาชีพเป็นสัดส่วนที่มากถึงร้อยละ 53 (ตารางที่ 1.2)

ตารางที่ 1.2 การประกอบอาชีพบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามบัญชีบัณฑิตไทย

คำถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. สายงานอาชีพ		
➢ ทำงานด้านบัญชี	732	69.7
➢ ไม่ได้ทำงานด้านบัญชี	318	30.3
รวม	1,050	100.0
2. สำหรับท่านที่ทำงานด้านบัญชี สายงานใดที่ท่านปฏิบัติงานอยู่		
➢ ทำบัญชี	369	50.4
➢ ตรวจสอบ	103	14.1
➢ ต้นทุน	63	8.6
➢ ตรวจสอบภายใน	32	4.4
➢ บัญชีภาษีอากร	30	4.1
➢ อื่น ๆ	135	18.4
รวม	732	100.0
3. ภาคราชการที่ท่านทำงานอยู่		
➢ ภาคเอกชน	633	86.5
➢ ภาครัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ	99	13.5
รวม	732	100.0
4. ท่านมีแผนที่จะเปลี่ยนสายอาชีพไปประกอบอาชีพอื่นที่มีในงานด้านบัญชีหรือไม่		
➢ มีแผนหรือความตั้งใจที่จะเปลี่ยน	220	30.0
➢ มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยน	168	23.0
➢ ไม่เปลี่ยน ยังคงต้องการทำงานด้านบัญชีต่อไป	344	47.0
รวม	732	100.0

จากการที่บัญชีบัณฑิตจำนวนหนึ่งที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่ประสงค์จะทำงานด้านบัญชี หรือเมื่อทำแล้วได้เปลี่ยนสายงานอาชีพในภายหลัง หรือทำสายอาชีพบัญชีได้ไม่นานพอ จึงทำให้ทีมผู้วิจัยต้องการที่จะวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเลือกที่จะศึกษาบัญชีของบัญชีบัณฑิตเหล่านั้น เหตุผลพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

เหตุผลหลัก 5 ประการ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามถึงสาเหตุที่เลือกศึกษาบัญชี เนื่องจาก

1. เรียนบัญชีเพราะเป็นงานที่มีรายได้ดีและหางานได้ง่าย
2. ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง หรือญาติ พี่น้องที่เห็นตัวอย่างจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ประสบผลสำเร็จ หรือได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ในระดับมัธยมที่ให้คำแนะนำ
3. ต้องการสานต่อธุรกิจของครอบครัว
4. คิดว่าตนเองมีบุคลิกเหมาะที่จะเรียนบัญชี เช่น ชอบตัวเลข ชอบการคำนวณ เป็นต้น
5. คิดว่างานบัญชีเป็นงานที่น่าสนใจ ได้พัฒนา และมีความก้าวหน้าสูง สามารถประกอบธุรกิจส่วนตัวได้

โดยสรุป ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่จะตอบว่าเลือกเรียนสายบัญชี เพราะเมื่อเรียนจบแล้วจะสามารถหางานทำได้ง่ายและมีรายได้ดี ซึ่งเป็นการรับรู้ของนักศึกษาเมื่อเลือกที่จะเรียนบัญชี และโดยส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองหรือญาติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่นักศึกษาเลือกที่จะศึกษาบัญชี อย่างไรก็ตาม เมื่อนักศึกษาเหล่านี้สำเร็จการศึกษาออกมาหลาย ๆ คน เลือกที่จะไม่ทำงานด้านบัญชี เนื่องจากหลาย ๆ เหตุผล และจำนวนหนึ่งก็เปลี่ยนสายงานไปประกอบอาชีพอื่น แต่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านบัญชีหรือเลือกที่จะไม่ประกอบอาชีพด้านบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปตามลักษณะส่วนบุคคล ด้านลักษณะงาน และด้านปัจจัยจิตใจได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านบัญชีของบัญชีบัณฑิตไทย

1. ด้านลักษณะส่วนบุคคล พบว่าต้องการใช้ความรู้ที่เรียนมาประกอบอาชีพ รองลงมาคือเป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา เป็นงานที่ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ เป็นอาชีพที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้ดี มีประสบการณ์ในการฝึกงานทางด้านบัญชี มีความรู้เกี่ยวกับทางด้านบัญชีและนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี บุคลิกภาพและรูปแบบการใช้ชีวิตของตนเหมาะสมกับอาชีพบัญชี เช่น มีความละเอียด รอบคอบ และเป็นงานที่ตนเองมีความถนัด เป็นต้น
2. ด้านลักษณะงาน เห็นว่าอาชีพด้านบัญชีเป็นอาชีพที่ส่งเสริมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รองลงมาคือ เป็นอาชีพที่ภาคภูมิใจ น่าสนใจ ทำหายความสามารถ และชอบศึกษาและเรียนรู้และติดตามมาตรฐานการบัญชี/ข้อบังคับอื่น ๆ
3. ด้านปัจจัยจิตใจ พบว่าส่วนมากมีความมุ่งหวังอยากเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต รองลงมาพบว่ามีความรู้สึกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี ผู้ปกครองสนับสนุนให้ประกอบอาชีพบัญชี ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ สะดวกในการเดินทาง ตอบรับจุดมุ่งหมายและการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนในอนาคต ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักในวงกว้างของสังคม ผู้ปกครอง/ญาติประกอบอาชีพบัญชีอยู่ในระดับ เป็นการต่อยอดธุรกิจของครอบครัว/ญาติ เป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนเหมาะสมกับงานที่ได้รับ เพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำให้ประกอบอาชีพบัญชี และชื่นชอบผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง/เพื่อนร่วมงานอยู่ในระดับมากตามลำดับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกประกอบอาชีพด้านบัญชีของบัญชีบัณฑิตไทย

1. ด้านลักษณะส่วนบุคคล เห็นว่าบุคลิกภาพ/รูปแบบการใช้ชีวิตของตนไม่เหมาะสมกับงานบัญชี รองลงมา ไม่ชอบบัญชีตั้งแต่ตอนเรียน/ฝึกงาน ไม่ชอบการคำนวณแต่ผู้ปกครองต้องการให้เรียนบัญชี ต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเฉพาะด้าน ไม่ชอบทำงานซ้ำ ๆ แบบเดิมเป็นระยะเวลานาน ใช้เวลามากกับการทำงานทำให้มีเวลาส่วนตัวน้อยลง และเป็นอาชีพที่ตนเองไม่ถนัด อยู่ในระดับมาก

2. ด้านลักษณะงาน เห็นว่าเป็นอาชีพที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์/ข้อบังคับ รองลงมาคือ เป็นอาชีพที่ไม่น่าภาคภูมิใจและไม่ท้าทายเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ทำอยู่ งานบัญชีเป็นงานที่มีความเสี่ยงสูงหากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกฎหมาย เป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทเวลา เป็นอาชีพที่มีโอกาสความก้าวหน้าช้า มาตรฐานการบัญชีมีการเปลี่ยนแปลง และไม่สนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร

3. ด้านปัจจัยจิตใจ เห็นว่าอาชีพที่ตนเองทำอยู่ในปัจจุบันมีผลประโยชน์ตอบแทน นอกเหนือจากเงินเดือน รองลงมาคือ ค่าตอบแทนจากงานบัญชีไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ ปัจจุบันค่าตอบแทนปรับขึ้นเร็วกว่าอาชีพบัญชี ไม่เห็นผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี ความสะดวกในการเดินทาง อาชีพปัจจุบันมีความมั่นคงในระยะยาว ชื่อเสียง/ความมั่นคงขององค์กรที่เลือกเข้าร่วมงาน เป็นอาชีพที่ตอบรับจุดมุ่งหมายในอนาคต โอกาสในความท้าทายและพัฒนาตนเองมีมากกว่า เพื่อนร่วมงาน/ธุรกิจ และ อาชีพปัจจุบันมีชื่อเสียงมากกว่าอาชีพบัญชี

นอกจากแบบสอบถามที่ทีมผู้วิจัยได้รับ ทีมผู้วิจัยยังทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ได้รับข้อมูลรอบด้าน โดยทำแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัญชีบัณฑิต ซึ่งผู้ประกอบการเป็นเจ้าของสำนักงานบัญชีที่เป็นสมาชิกของสมาคมสำนักงานบัญชีไทยจำนวน 20 คน ซึ่งมีประสบการณ์ในการเปิดสำนักงานบัญชีมาแล้วกว่า 20 ปี และจากผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของกิจการทั่วไป จำนวน 81 แบบสอบถาม รวมเป็นผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ประกอบการจำนวน 101 คน นอกจากนี้ แบบสอบถามปลายเปิดยังได้ส่งไปยัง สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของสมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (สสอท.) โดยส่งไปที่คณะบัญชีหรือคณะที่สาขาบัญชีสังกัดอยู่ จำนวน 27 แห่ง (จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 39 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 69.23) เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากแบบสอบถามทุกชุดกลับมา พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด จึงนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของสรุปผลการวิจัย ทั้งนี้ แบบสอบถามที่สอบถามผู้ประกอบการเน้นไปที่ประสบการณ์ของผู้ประกอบการต่อปัญหาการขาดแคลนนักบัญชี และสาเหตุที่นักบัญชีเปลี่ยนงาน ในส่วนของสถาบันอุดมศึกษา แบบสอบถามเน้นไปที่สาเหตุที่นักศึกษาเลือกเรียนบัญชี และสาเหตุที่นักศึกษาไม่เลือกงานบัญชีหลังสำเร็จการศึกษา

ผลที่ได้รับจากผู้ประกอบการและอาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษามีลักษณะที่สอดคล้องกัน ผู้ประกอบการให้ความเห็นถึงระดับความรุนแรงของปัญหาการขาดแคลนนักบัญชีที่อยู่ในค่าเฉลี่ย 3.50 จากระดับคะแนนทั้งหมด 5 ในขณะที่อาจารย์จากสถาบันอุดมศึกษาให้ค่าเฉลี่ยของปัญหาที่ 3.37 และเหตุผลของการที่นักศึกษาเลือกเรียนบัญชีจากทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นที่คล้ายคลึงกันกับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบัญชีบัณฑิต ทั้งนี้ โดยส่วนใหญ่ที่นักศึกษาเลือกเรียนสาขาบัญชีเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากผู้ปกครอง หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือผู้ปกครองเป็นผู้เลือกสาขาที่เรียนให้

ด้วยเหตุผลหลักที่ว่า เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีงานทำแน่นอน ถึงแม้ว่าเหตุผลของการเลือกเรียนบัญชีแต่แรกเริ่มจะเป็นอย่างไร เมื่อนักศึกษาเหล่านั้นสำเร็จการศึกษาและได้เข้าสู่การทำงานในสายวิชาชีพจริง นักศึกษาพบว่า งานบัญชีเป็นงานที่ต้องรับผิดชอบสูง เงินเดือนหรือผลตอบแทนที่ได้นั้นไม่คุ้มค่า กับเวลาและความพยายาม หลายคนพบว่าตนเองไม่ได้เหมาะที่จะทำงานในสายนี้ แต่เรียนเพราะได้รับอิทธิพลจากการเลือกสายเรียนจากผู้ปกครอง ตนเองไม่ได้ชอบงานบัญชีตั้งแต่ต้น งานบัญชีเป็นงานที่ต้องใช้ความอดทนและความพยายามสูง ซึ่งเป็นปกติของลักษณะงานในสายวิชาชีพนี้ ในขณะที่สายงานอื่นคู่จะเป็นสายงานที่มีความท้าทาย มีความก้าวหน้า และน่าสนใจมากกว่า

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ประกอบการระบุว่า การลาออกจากงาน การเปลี่ยนงานของบัญชีบัณฑิตที่เริ่มทำงานมาระยะหนึ่ง จึงไม่ใช่เรื่องแปลก อีกทั้งนักศึกษาบัญชีสามารถเลือกประกอบอาชีพอื่นได้ แม้ไม่ใช่สายอาชีพที่ตนเรียนมาก็ตาม กอปรกับงานอาชีพต่าง ๆ ในปัจจุบันเปิดกว้างมากขึ้น งานทั่วไปต่างเปิดรับผู้สมัครที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่หลากหลายขึ้น จึงความเป็นไปได้อย่างมากที่นักศึกษาจะเลือกสายงานอื่นที่ไม่ใช่สายงานบัญชีเป็นอาชีพ ในส่วนของผู้ประกอบการมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่จะทำให้ผู้ทำงานบัญชียังคงอยู่ในสายงานบัญชีต่อไป หรือการที่จะให้นักศึกษาบัญชีเลือกที่จะประกอบอาชีพที่ตรงกับสายงานบัญชีของตน นักศึกษาต้องมี **“ใจรัก”** ในการประกอบอาชีพบัญชี หรือควรต้องมี **“PASSION”** การจะทำให้ นักศึกษามีใจรักในงานบัญชีสามารถสร้างได้ด้วยการสร้างความเชื่อมั่นในวิชาชีพ ความรักในสายงานอาชีพบัญชี การสร้างลักษณะนิสัยที่เหมาะสมต่อสายงานอาชีพบัญชี ทั้งนี้ นักศึกษาควรได้รับการพัฒนาและปลูกฝังในระหว่างการศึกษา โปรแกรมการศึกษาด้านบัญชีควรเน้น หรือสนับสนุนให้นักศึกษามีประสบการณ์ในภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น มีการมุ่งเน้นเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ และเน้นเรื่องการคิดวิเคราะห์อย่างมีหลักการและเหตุผล

คำถามสุดท้ายที่ทีมผู้วิจัยถามผู้ประกอบการที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตโดยตรง และมีประสบการณ์ตรงกับเรื่องนี้ คือ ท่านคิดว่าปัญหาด้านการขาดแคลนนักบัญชีจะคลี่คลายหรือไม่ใน 5-10 ปีข้างหน้า ร้อยละ 19 ตอบว่าไม่แน่ใจว่าจะเป็นอย่างไร ร้อยละ 23 ตอบว่าสถานการณ์น่าจะดีขึ้น และร้อยละ 18 ตอบว่าสถานการณ์จะยังคงเหมือนเดิมกับตอนนี้และร้อยละ 41 ตอบว่าสถานการณ์จะแย่ลงในอีก 5-10 ปีข้างหน้า

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานะของการทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาบัญชี โดยการออกแบบสอบถามเน้นประเด็นไปยังสถานะด้านการทำงานปัจจุบันของบัญชีบัณฑิต เหตุผลที่เลือกเรียน และเหตุผลที่เลือกประกอบหรือไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชี และแนวโน้มการเปลี่ยนงานในอนาคต โดยแบบสอบถามมุ่งเน้นไปที่บัญชีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปี 2554-2556 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับและมีความสมบูรณ์มีจำนวน 1,235 ฉบับ ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นหญิง ร้อยละ 84 และสำเร็จการศึกษาในปี 2556 ร้อยละ 63 ผลจากการวิจัยในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้ตอบแบบสอบถามที่ปัจจุบัน ณ ขณะที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีงานทำจำนวน 1,050 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 85.20 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 1,235 คน ทั้งนี้

อีกร้อยละ 15 ของผู้ตอบแบบสอบถาม กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและบางส่วนยังไม่
มีงานทำ

ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีงานทำทั้งหมด 1,050 คน ร้อยละ 69.7 ประกอบอาชีพ
ด้านบัญชีและที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี ในจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีงานทำทั้งหมด ร้อยละ 30.3
มีความประสงค์ที่จะเปลี่ยนงาน และร้อยละ 23 มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนงานไปประกอบอาชีพอื่นที่ไม่
เกี่ยวข้องกับการบัญชี จึงอาจกล่าวได้ว่า ร้อยละ 53 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีงานทำมีความ
ประสงค์หรือมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนงานไปประกอบอาชีพด้านอื่น โดยสาเหตุจากลักษณะส่วนบุคคล
อันเนื่องมาจากผู้ทำงานคิดว่างานบัญชีที่ทำอยู่ไม่เหมาะสมกับบุคลิกของตน ตนเองไม่ชอบบัญชีหรือ
งานบัญชีตั้งแต่ตอนเรียนหรือตั้งแต่ตอนฝึกงาน และไม่ชอบตัวเลขหรือการคำนวณแต่เลือกเรียนบัญชี
เพราะความเห็นของผู้ปกครอง ในส่วนลักษณะงานที่มีผลต่อการเปลี่ยนงานของผู้ทำบัญชี คือ งาน
บัญชีอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ หรือมาตรฐานทางการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้
ทำงานบัญชีมีความไม่ชอบต่อการติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น งานไม่มีความท้าทาย งานทำให้
เกิดความเครียดสูง และต้องทุ่มเทเวลาให้กับการทำงานมากเกินไป ส่วนปัจจัยจูงใจภายนอกที่มีผลต่อ
การเปลี่ยนงาน คือ งานอื่นให้ผลตอบแทนดีกว่า งานอื่นมีความท้าทายมากกว่า

จากคำถามปลายเปิดที่สัมภาษณ์ผู้ประกอบการด้านบัญชี ซึ่งเป็นผู้ใช้บัญชีบัณฑิต จำนวน 81 คน
การสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือเจ้าของสำนักงานบัญชีที่เป็นสมาชิกของสมาคมสำนักงานบัญชีไทย จำนวน 20
คน และการส่งแบบสอบถามปลายเปิดไปยังสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นสมาชิกของสมาคม
สถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (สสอท.) จำนวน 27 แห่ง ได้ข้อสรุปว่า ในปัจจุบันตำแหน่งงาน
ด้านบัญชีมีความขาดแคลน เนื่องจากนักบัญชีรุ่นใหม่ไม่มีความอดทนในการทำงาน มีอัตราการ
ลาออกค่อนข้างสูง และมีแนวโน้มสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา มา สาเหตุใหญ่ที่ทำให้ นักบัญชีลาออกมาจาก
ขาดความรักในวิชาชีพ มีความอดทนค่อนข้างต่ำ ไม่ใส่ใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ หรือใส่ใจแต่ไม่นาน
เพียงพอ และงานอาชีพอื่นมีความน่าสนใจ ดึงดูดใจมากกว่า ทั้งในแง่ความท้าทายในการทำงาน
ผลตอบแทน การบริหารเวลาในการทำงาน และความก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งผู้ประกอบการต่าง
ประมาณถึงปัญหาการขาดแคลนนักบัญชีที่น่าจะมีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคต โดยร้อยละ 18 ตอบ
ว่าสถานการณ์จะยังคงเหมือนเดิมกับตอนนี้ และร้อยละ 41 ตอบว่าสถานการณ์จะแย่ลงในอีก 5-10
ปีข้างหน้า

ผลวิจัยที่ได้รับจากบัญชีบัณฑิต ผู้ประกอบการจำนวน 101 คน และคณาจารย์ในสาขาบัญชี
ทำให้เห็นถึงภาวะความขาดแคลนของบุคลากรสายอาชีพบัญชีในปัจจุบันและแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นใน
อนาคต ผลที่ได้จากการทำวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่กระตุ้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง
ภาครัฐ สถาบันการศึกษา หน่วยงานเอกชน บริษัทรับทำบัญชี สำนักงานบัญชีและตรวจสอบบัญชีใน
ระดับประเทศและระดับสากล หันมาร่วมกันพิจารณาถึงปัญหาการขาดแคลนนักบัญชีนี้อย่างจริงจัง
และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไข เพื่อให้วิชาชีพบัญชียังคงเป็นวิชาชีพที่สนับสนุนการเติบโตและ
ความก้าวหน้าของประเทศอย่างยั่งยืน การขาดแคลนนักบัญชีทั้งในเรื่องจำนวนและคุณภาพอาจส่งผล
ให้เกิดปัญหาหลาย ๆ อย่างตามมา ทั้งในแง่ของการสนับสนุนภาคเศรษฐกิจ สังคม การเติบโตโดยรวม
ของประเทศ การจ้างงานที่อาจต้องนำเข้านักบัญชีจากต่างประเทศอาจส่งผลให้นักบัญชีไทยเปลี่ยน

สถานจะกลายเป็นเพียงผู้รับจ้างลงลายมือชื่อ ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของสายงานวิชาชีพต่อสาธารณะชน การผลักดันและพัฒนาให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีเพื่อยกระดับมาตรฐานบัญชีให้ทัดเทียมนานาชาติ อารยะประเทศ

ข้อเสนอแนะต่อการสร้างความยั่งยืนในสายงานวิชาชีพบัญชีที่คณะทำงานวิจัยฯ ขอนำเสนอแยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะต่อผู้ปกครอง

โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาได้รับอิทธิพลต่อการเลือกสาขาวิชาที่เรียนในระดับอุดมศึกษาจากคำแนะนำของผู้ปกครองและผู้ใกล้ชิด ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการที่นักศึกษาเลือกเรียนวิชาชีพบัญชีเกิดจากทางบ้านให้การสนับสนุน ด้วยการมองเห็นถึงอนาคตทางการงาน ผู้ปกครองส่วนหนึ่งมองเห็นว่าอาชีพบัญชีจะเป็นอาชีพที่ดีในอนาคต หากแต่คำแนะนำในการเลือกสาขาที่เรียนของผู้ปกครองอาจไม่ตรงต่อความถนัด บุคลิก หรือความชอบส่วนตัวของผู้เรียน ดังนั้น เมื่อสำเร็จการศึกษา นักศึกษาบัญชีอาจไม่ได้เลือกที่จะประกอบอาชีพในสายงานบัญชี หรือประกอบอาชีพในสายงานบัญชีแต่ก็ไม่นานเพียงพอ เนื่องจากไม่มีความฝันหรือความชอบในสาขาที่เรียนเป็นทุนเดิม ทำให้การลงทุนทางการศึกษาบัญชีของผู้ปกครองอาจจะไม่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ปิดกั้นโอกาส และไม่เสริมสร้างศักยภาพที่ตรงจุดแก่ผู้เรียน แก่สังคมและประเทศชาติเท่าที่ควร แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจเริ่มจากการที่ผู้ปกครองเปลี่ยนสถานะมาเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้แนวทาง และให้การตัดสินใจในการเลือกสาขาที่เรียนเป็นการตัดสินใจของผู้เรียนโดยแท้จริง การให้ผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกสาขาที่ใช่และที่ชอบ จะส่งผลต่อการเรียนที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพในอนาคตและความยั่งยืนต่อวิชาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา

2) ข้อเสนอแนะต่อนักศึกษาบัญชี

สำหรับนักศึกษาในสาขาบัญชี เป็นนักศึกษาที่ได้ตัดสินใจเข้าเรียนในสาขาบัญชีตั้งแต่นั้น ดังนั้น เมื่อเลือกเรียนในสาขาบัญชีแล้ว สิ่งที่นักศึกษาควรปฏิบัติในระหว่างการศึกษา คือ การเรียนด้วยความอดทน ด้วนักศึกษาสามารถเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในระหว่างการศึกษาได้ ด้วยการสนับสนุนของสถาบันการศึกษา โดยทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการนำเสนอ ทักษะการใช้ระบบบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ทักษะทางภาษาอังกฤษ กฎหมาย ภาษี และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น การที่นักศึกษาสามารถเสริมสร้างทักษะที่มีความจำเป็นเหล่านี้ในระหว่างการศึกษา จะทำให้นักศึกษามีความพร้อมต่อการทำงานในสายวิชาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ทักษะเหล่านี้สามารถเพิ่มเติม หรือเสริมสร้างให้แข็งแกร่งได้ในระหว่างการเรียนรู้ การมีทักษะที่พร้อมต่อการปฏิบัติงาน ส่งผลให้บัญชีบัณฑิตมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีผลต่อการสร้างความรักในงานอาชีพ และมีผลต่อความก้าวหน้าในงานอาชีพในอนาคตได้ ทั้งนี้ การที่ผู้ปฏิบัติงานมีความรักในงานอาชีพจะมีผลให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานในอาชีพนั้น ๆ อย่างยั่งยืน

3) ข้อเสนอแนะต่อสถาบันการศึกษา

สำหรับสถาบันการศึกษา ควรเสริมสร้างทักษะที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานด้านบัญชีให้กับนักศึกษาในระหว่างการศึกษา ทั้งนี้ ผู้ประกอบการโดยส่วนใหญ่สะท้อนว่า บัณฑิตที่สำเร็จ

การศึกษาใหม่ไม่มีความเข้าใจหรือไม่เห็นภาพของการปฏิบัติงานจริง ทั้งไม่สามารถนำสิ่งที่เรียนจากสถาบันการศึกษามาใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ทั้งยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานบัญชี เนื่องจากในระหว่างการศึกษาจะศึกษาในภาคทฤษฎีเป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาไม่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจริง ไม่สามารถแยกแยะเอกสาร ไม่สามารถใช้ระบบปฏิบัติการทางบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ได้ ทำให้ผู้ประกอบการต้องฝึกอบรมพนักงานใหม่ ดังนั้น หากในระหว่างการศึกษานักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะที่มีความจำเป็นเหล่านี้ก่อนสำเร็จการศึกษา จะทำให้การปฏิบัติงานในสายอาชีพบัญชีไม่ยากอย่างที่คิด การที่บัณฑิตมีทักษะที่มีความจำเป็นต่อการทำงาน เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนในการฝึกอบรมพนักงานใหม่ ทำให้มีอัตราการคงอยู่ของพนักงานที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ ในระหว่างการศึกษา นักศึกษาควรได้รับการฝึกฝนให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับสายอาชีพ โดยคุณลักษณะที่สำคัญคือ ความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ความซื่อสัตย์สุจริต ความตั้งใจวิริยะอุตสาหะ การที่นักศึกษาได้รับการฝึกฝนให้มีคุณลักษณะที่ผู้ประกอบการพึงประสงค์ในระหว่างการศึกษา และนักศึกษามีความเข้าใจต่อธรรมชาติของการปฏิบัติงานในสายอาชีพบัญชี ทำให้นักศึกษามีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะทำให้สถานประกอบการมีอัตราการคงอยู่ของบุคลากรในสายอาชีพบัญชีสูงขึ้น

รูปแบบการเรียนการสอน ควรเรียนรู้ทักษะในการค้นคว้า หรือการสืบค้น เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ และเน้นให้มีการเรียนรู้ตลอดเวลา ด้วยมาตรฐานการบัญชี ข้อกำหนดกฎหมาย ภาษี หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นักศึกษาควรมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ทั้งปลูกฝังนิสัยรักการเรียนรู้ให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

สถาบันการศึกษาควรมีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่รวมเอาความรู้ความเข้าใจทั้งในทางทฤษฎีและทางปฏิบัติในด้านที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยอาจใช้การเรียนรู้จากปัญหา หรือจาก กรณีศึกษา Problem-based learning หรือ Case-based learning หรือการใช้โครงงานเพื่อการเรียนรู้ Project-based learning การจัดการเรียนการสอนในหนึ่งโปรแกรมอาจตอบสนองต่อวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในหลายวิชาเข้าด้วยกัน สถาบันการศึกษายังอาจมีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีความร่วมมือกับภาคเอกชน สำนักงานบัญชี สำนักงานตรวจสอบบัญชี และสถาบันการศึกษาอื่นทั้งในและต่างประเทศ เพื่อจัดหลักสูตรให้นักศึกษามีการเรียนรู้อย่างผสมผสาน มีการฝึกปฏิบัติจริงในระหว่างการเรียนรู้

การที่สถาบันการศึกษาให้ความเอาใจใส่ต่อการบริหารหลักสูตรในสาขาบัญชีให้มีคุณภาพ โดยส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้รอบด้าน ทั้งทางทฤษฎี ทางปฏิบัติ และทักษะอื่น ที่สำคัญต่อการปฏิบัติงาน ปลูกฝังนิสัย ความรักและเคารพในเกียรติของในวิชาชีพบัญชี และตระหนักถึงความสำคัญ และผลกระทบของวิชาชีพบัญชีที่มีต่อสังคม จะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเลือกการประกอบอาชีพของนักศึกษาบัญชี และการคงอยู่ในอาชีพบัญชีของนักศึกษาบัญชีในอนาคต

4) ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานผู้ว่าจ้าง หรือผู้ประกอบการ

สำหรับหน่วยงานผู้ว่าจ้าง หรือผู้ประกอบการ ควรมีความเข้าใจต่อความต้องการของบุคลากรในสายอาชีพบัญชี ที่พึงเข้าปฏิบัติงาน เนื่องจากบัญชีบัณฑิตเหล่านี้อาจเลือกศึกษาสาขาบัญชี หรืออาจเลือกปฏิบัติงานบัญชี ด้วยเหตุผลที่ต่างกัน การเข้าใจบุคลากรที่เป็นคนรุ่นใหม่มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะการบริหารพฤติกรรมของนักศึกษาในแต่ละช่วงเจเนอเรชั่น ซึ่งจะมีจุดเด่นจุดด้อย และมีสภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจที่ต่างกันไป สาเหตุโดยส่วนใหญ่ที่อัตราการลาออกของบุคลากรด้านบัญชีมีอัตราที่สูง เนื่องจาก งานบัญชีเป็นงานที่หนัก การบริหารเวลาในการทำงานไม่เหมือนกับงานในอาชีพอื่น ผู้ประกอบอาชีพบัญชีต้องทุ่มเทเวลาในการทำงานมาก การบริหารเวลาสำหรับงานและส่วนตัวทำได้ยาก ผลตอบแทนไม่คุ้มค่างบเวลา และงานซ้ำซากไม่ท้าทาย เมื่อเทียบกับงานในอาชีพอื่น ดังนั้น ผู้ประกอบการควรมีการจัดระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีการจัดระบบที่แสดงถึงความก้าวหน้าในงานอย่างชัดเจน มีการให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่างบการทำงาน มีการมอบหมายงานที่มีความท้าทายต่อความสามารถและเหมาะกับเจเนอเรชั่น เน้นการฝึกอบรม Training on the job มากกว่าการเรียนรู้จากห้องเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและศักยภาพในการทำงานที่ตรงประเด็น อันจะทำให้สามารถประหยัดเวลาปฏิบัติงานในอนาคต ลดอัตราการลาออก ลดค่าใช้จ่ายการฝึกอบรมพนักงานใหม่ ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนของกิจการ ทั้งเพิ่มศักยภาพการทำงานของบุคลากรที่มีอยู่ให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

5) ข้อเสนอแนะต่อสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

สภาวิชาชีพบัญชีฯ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชีให้มีคุณภาพ โดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หมวด 1 มาตรา 7 ครอบคลุมถึงการส่งเสริมการศึกษา การอบรม และการวิจัยเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี กำหนดมาตรฐานการบัญชี การสอบบัญชี และมาตรฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี กำหนดจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฯลฯ โดยส่วนหนึ่งในหน้าที่ของสภาวิชาชีพบัญชีฯ ครอบคลุมถึงการให้คำปรึกษาและเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาของวิชาชีพบัญชี ซึ่งในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า การขาดแคลนบุคลากรด้านวิชาชีพบัญชีเป็นปัญหาหนึ่งที่ประเทศกำลังเผชิญอยู่

สภาวิชาชีพบัญชีฯ ควรมีการสร้างกลยุทธ์เชิงรุก โดยการเข้าถึงนักศึกษาบัญชีตั้งแต่ช่วงเวลาศึกษา แทนการตั้งรับภายหลัง โดยการส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพบัญชี เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพ เริ่มตั้งแต่เข้าสู่การศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความมั่นใจในการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความแข็งแกร่งของวิชาชีพบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีฯ อาจสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพบัญชีให้มีความยั่งยืนผ่านสถาบันการศึกษา เช่น การส่งเสริมให้มีจำนวนสมาชิกสามัญและสมาชิกสมทบเพิ่มมากขึ้น สนับสนุนให้นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมกับการสร้างความเข้มแข็งทางวิชาชีพบัญชีโดยมีสภาวิชาชีพบัญชีฯ เป็นหน่วยงานสนับสนุน เช่น การให้การอบรมแก่สมาชิกสมทบที่เป็นนักศึกษาบัญชี สนับสนุนให้มีการเก็บชั่วโมงการฝึกงานสอบบัญชีในระหว่างการศึกษาและพิจารณานับให้เป็นส่วนหนึ่งของชั่วโมงฝึกงานสอบบัญชี ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้วมีคุณสมบัติในด้านการฝึกหัดงานสอบบัญชี

ต่อเนื่องเป็นเวลา 3 ปี หรือ 3,000 ชั่วโมง ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีฯ กำหนด นับตั้งแต่เป็นนักศึกษา เพื่อสนับสนุนนักศึกษาบัญชีให้เข้าสู่วิชาชีพบัญชีมากยิ่งขึ้น

สภาวิชาชีพบัญชีฯสามารถดำเนินการควบคุมมาตรฐานหลักสูตรบัญชีบัณฑิตให้มีสัดส่วนการเรียนรู้ในภาคทฤษฎีและปฏิบัติที่เหมาะสม อาจส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้อย่างบูรณาการในระหว่างวิชาชีพและในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางหลักสูตรบัญชีบัณฑิตที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาชีพบัญชีฯ ซึ่งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชีอย่างเข้มแข็งจะเป็นส่วนสำคัญที่เอื้อต่อการพัฒนาและความยั่งยืนของวิชาชีพบัญชีไทย

6) ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือ สกอ. คือ เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและกำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา โดยจะต้องมีการกำกับดูแลมาตรฐานหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ในส่วนของหลักสูตรบัญชี สกอ. สามารถควบคุมคุณภาพให้มีความเข้มข้นขึ้น โดยพิจารณาให้มีการเปิดเฉพาะหลักสูตรที่มีคุณภาพ และปิดหลักสูตรที่ด้อยคุณภาพหรือหลักสูตรที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษาตามที่ สกอ. กำหนด เมื่อมีการควบคุมคุณภาพในการเปิดหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จะทำให้การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาในสาขาบัญชีมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น เป็นการควบคุมในระดับนโยบายและกฎระเบียบ สกอ. ควรเน้นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพครู พัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสารทางการศึกษา โดยเน้นการผลิตบัณฑิตที่ตรงต่อความต้องการของผู้ประกอบการ เน้นการผลิตบัณฑิตที่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถมีงานทำ ตลอดจนมีความยั่งยืนในสาขาอาชีพ และส่งผลต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของประเทศ

งานวิจัยนี้ จัดทำขึ้นในระหว่างปี 2557 - 2558 ผลงานวิจัยนี้ยังคงมีข้อจำกัด เนื่องด้วยจำนวนแบบสอบถามที่รวบรวม จำนวน 1,235 ฉบับ รวบรวมจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปี 2554-2556 อาจยังไม่เป็นตัวแทนที่ดีของกลุ่มประชากรบัญชีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด เนื่องจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามดังกล่าวทำได้ยาก นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วจำนวนมากไม่ได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงที่อยู่กับสถาบันการศึกษา หรือสถาบันการศึกษาเองไม่มีระบบในการปรับปรุงข้อมูลของศิษย์เก่าให้เป็นปัจจุบัน การรวบรวมข้อมูลดังกล่าวจึงทำได้ยาก ซึ่งการเก็บข้อมูลในลักษณะนี้ ในอนาคตนักวิจัยควรพิจารณาขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในการเก็บข้อมูลที่อยู่ให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ สถานะของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เช่นในปีที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานด้านบัญชี แต่ในปีต่อไปอาจไม่ได้ทำงานในด้านนั้นแล้ว หรือผู้ที่ตอบแบบสอบถามว่าตนเองมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนงาน แต่อาจไม่ได้มีการเปลี่ยนงานจริงในปีต่อ ๆ มาก็ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยที่มีความสนใจในเรื่องนี้ อาจเพิ่มขอบเขตการทำวิจัยให้ครอบคลุมจำนวนบัณฑิตให้มากขึ้น และรวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่เป็นสำนักงานบัญชี สำนักงานตรวจสอบบัญชีนานาชาติ Big 4 และ สำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่อื่น ๆ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยในการลาออกหรือเปลี่ยนงานของบุคลากรด้านบัญชีอย่างละเอียดยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ งานวิจัยในลำดับต่อไป อาจครอบคลุมถึงการกำหนดกลยุทธ์เพื่อสร้างความยั่งยืนของวิชาชีพบัญชีอย่างเป็นรูปธรรม โดยกลยุทธ์ดังกล่าวควรมีการรวบรวมความเห็นและมีการตักถึกความคิดจากนักการศึกษา นักวิชาการ นักบัญชีที่อยู่ในวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการที่มาจากภาครัฐและเอกชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น เพื่อร่วมกำหนดกลยุทธ์ลดปัญหาการขาดแคลนนักบัญชี สร้างความมั่นคงและยั่งยืนของวิชาชีพบัญชีต่อไป

รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์
การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

โดย

คณะทำงานจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี
คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อสภาพแรงงานที่จะต้องมีการพัฒนา รูปแบบ และวิธีการให้สามารถจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และ ประสิทธิภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการอย่างแท้จริง การแข่งขัน ในเชิงธุรกิจของสถานประกอบการต่าง ๆ ในปัจจุบันมีการแข่งขันสูงเป็นผลให้องค์กรต่าง ๆ มีความ ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลง ทำให้หลาย ๆ วิชาชีพประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรวิชาชีพเฉพาะด้านเป็นจำนวนมาก

วิชาชีพบัญชีเป็นสาขาวิชาชีพที่มีความสำคัญยิ่งต่อองค์กรทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน ซึ่งนักบัญชีจะเป็นผู้สนับสนุนให้ภารกิจส่วนงานต่าง ๆ ขององค์กรลุล่วงตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการ เปิดกว้างของธุรกิจเพื่อก้าวไปสู่ธุรกิจไร้พรมแดนไม่มีกำแพงภาษีเป็นเครื่องมือกีดขวางทางการค้าหรือ ทางธุรกิจระหว่างประเทศการแข่งขันทางธุรกิจต้องอาศัยความรู้ความสามารถจากคนในองค์กรกับ ทรัพยากรอื่น ๆ ที่มีอยู่และเมื่อระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้น มีการติดต่อทำการค้าระหว่าง ประเทศมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็จะมีมากขึ้นและพัฒนาก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ (เฉลิม ขวัญ คุรุบุญยงค์ : 2556) ทำให้ความต้องการใช้บริการด้านบัญชี ซึ่งเป็นแกนหลักในการสนับสนุน ธุรกิจสูงตามไปด้วย ประกอบกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ก่อให้เกิดการ ขยายวิชาชีพบัญชีออกไปหลายด้าน ได้แก่ การทำบัญชี การสอบบัญชี การบัญชีบริหาร การวางระบบ บัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่น ตามที่กำหนด ความต้องการบุคลากรด้านบัญชีจึงมีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยกฎกระทรวงปัจจุบันมี สถาบันการศึกษาที่เปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาการบัญชีในประเทศไทยหลายแห่งที่ผลิต บัณฑิตสาขาการบัญชีให้มีศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรต่าง ๆ และสอดคล้องกับ ปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นในทุกปี อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถาบันการศึกษาในประเทศไทยทั้งภาครัฐ และเอกชนได้มีการผลิตบัณฑิตที่เป็นบัญชีบัณฑิตเข้าสู่ตลาดแรงงานเป็นจำนวนมากในแต่ละปีแต่ ผู้ประกอบการที่มีความต้องการบัณฑิตสาขาบัญชีต่างยังคงพบปัญหาเดียวกันคือการขาดแคลน บุคลากรด้านการบัญชี ทั้งนี้ ในเบื้องต้นพบว่าเนื่องจากบัณฑิตที่จบปริญญาตรีไม่ได้เข้าสู่ตลาดแรงงาน ในสาขาที่ตนเรียน บางส่วนไม่ได้ประกอบอาชีพด้านการบัญชี และบางส่วนศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เป็นต้น

สภาวิชาชีพบัญชีฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่คอยประสานความร่วมมือกับภาครัฐและภาคเอกชน กับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบถึงปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้พิจารณา เพื่อดำเนินการกำหนดเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานเกี่ยวกับวิชาชีพบัญชี การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานทาง การศึกษา การอบรม การรับรองคุณภาพการศึกษาด้านการบัญชีให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเห็น ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาบัญชีบัณฑิต จากสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนที่ผลิตบุคลากรผู้จบการศึกษาด้านบัญชีออกมาเป็น

จำนวนมากในแต่ละปี เพื่อให้ผู้บริหาร เจ้าของกิจการ และผู้รับผิดชอบในหน่วยงานภาครัฐ นำไปเป็นนโยบายในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลสายวิชาชีพบัญชี และเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้จบทางด้านบัญชีทำงานตามความรู้ที่ได้รับ อีกทั้งยังเป็นการเตรียมความพร้อมบุคลากรทางด้านบัญชีไว้สำหรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้ต่อไป

วัตถุประสงค์งานวิจัย

งานวิจัยชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานะของการทำงานปัจจุบันของผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านบัญชี และเหตุผลในการเลือกศึกษาวิชาชีพบัญชี เหตุผลในการเลือกประกอบวิชาชีพบัญชี หรือไม่ประกอบวิชาชีพบัญชี และเหตุผลของการเปลี่ยนงาน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีและหาแนวทางในการแก้ไข เพื่อสนับสนุนวิชาชีพบัญชีให้เป็นวิชาชีพที่มีความมั่นคงและสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาการเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตจะทำการสำรวจจากผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งมีประมาณปีละ 15,000 คน (สถิติอุดมศึกษา : 2557) จากสถาบันการศึกษาของรัฐ และเอกชนจากจำนวนทั้งหมด 173 สถาบัน (สภาวิชาชีพบัญชี : 2557) แต่สามารถเก็บข้อมูลได้ 62 สถาบัน คิดเป็นร้อยละ 35.8 ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้งหมด

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีการออกแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาถึงสถานะของการทำงานของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2554 ถึงปีการศึกษา 2556 โดยแบบสอบถามเน้นประเด็นไปยังสถานะด้านการทำงานปัจจุบันของบัญชีบัณฑิต เหตุผลที่เลือกเรียน และเหตุผลที่เลือกประกอบหรือไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชี และแนวโน้มการเปลี่ยนงานในอนาคต โดยแบบสอบถามได้รับการทดสอบจากนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 จำนวน 50 คน เพื่อความถูกต้องชัดเจนของคำถาม และการแปรผล หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงแบบสอบถามและกระจายแบบสอบถามไปยังบัญชีบัณฑิตระหว่างเดือนตุลาคม 2557 ถึงเดือนเมษายน 2558 ทั้งทางออนไลน์และแบบสอบถามที่เป็นกระดาษจำนวน 1,406 คน โดยจำนวนที่ได้รับกลับและสมบูรณ์มีจำนวน 1,235 ฉบับ

ผลการศึกษา

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี จะแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของการวิเคราะห์และผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

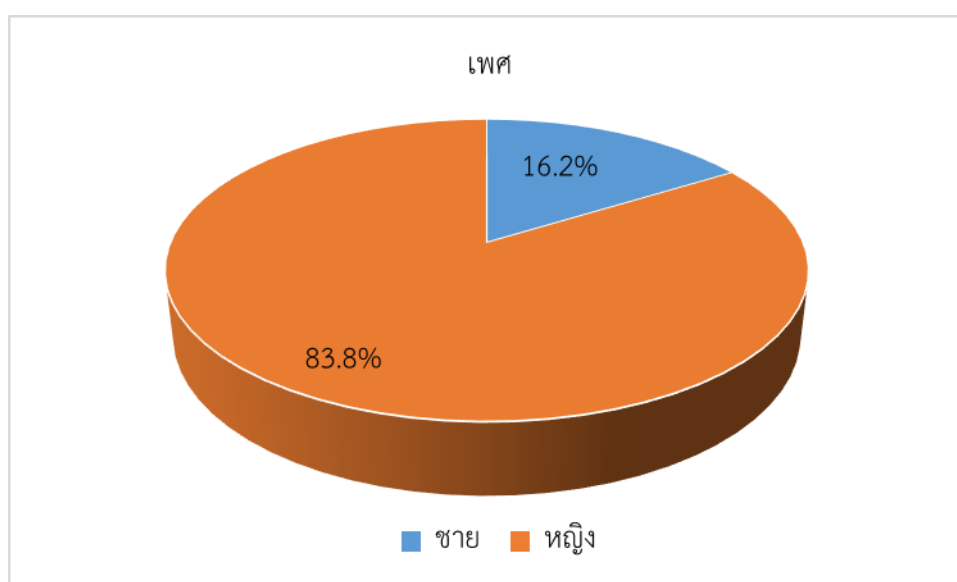

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สามารถนำเสนอตามลำดับได้ดังนี้

ตารางที่ 1: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	200	16.2
หญิง	1,035	83.8
รวม	1,235	100.0

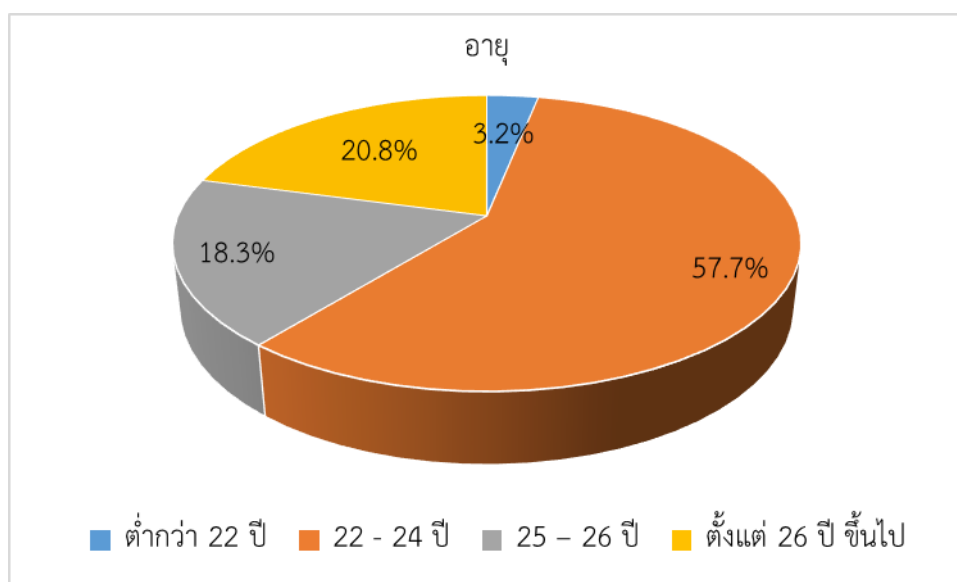
รูป 1: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านเพศ

จากตารางที่ 1 ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 1,035 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.8 และ เพศชาย จำนวน 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 2: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 22 ปี	39	3.2
22 – 24 ปี	713	57.7
25 – 26 ปี	226	18.3
ตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป	257	20.8
รวม	1,235	100.0

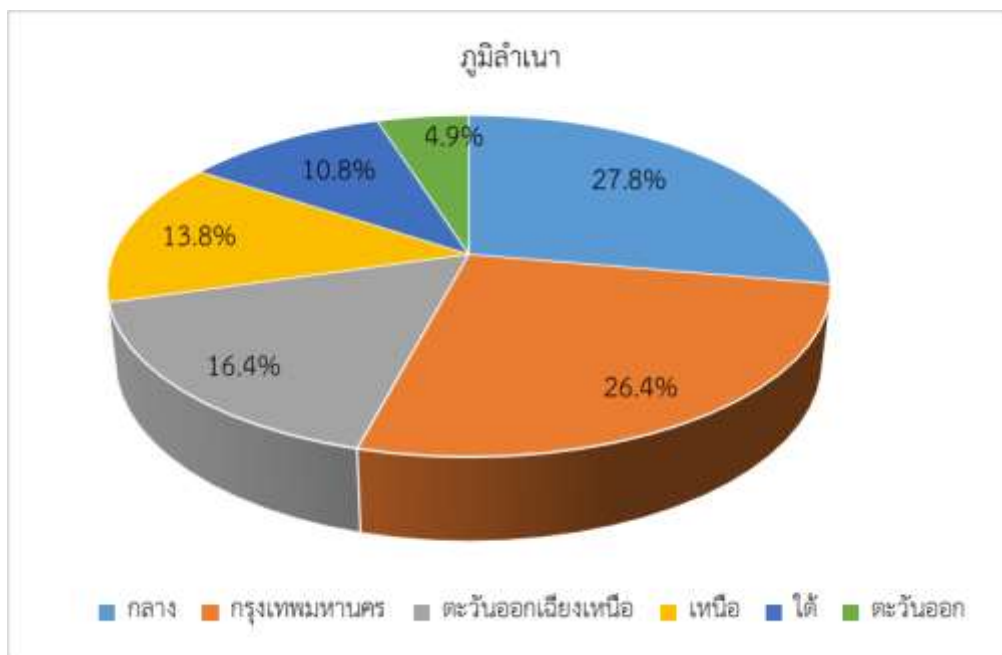
รูป 2: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอายุ

จากตารางที่ 2 ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลด้านอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีอายุระหว่าง 22-24 ปี จำนวน 713 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมา อายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป จำนวน 257 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.8 อายุระหว่าง 25-26 ปี จำนวน 226 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.3 และต่ำกว่า 22 ปี จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 3: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านภูมิสำเนา

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
กลาง	343	27.8
กรุงเทพมหานคร	326	26.4
ตะวันออกเฉียงเหนือ	203	16.4
เหนือ	170	13.8
ใต้	133	10.8
ตะวันออก	60	4.9
รวม	1,235	100.0

รูป 3: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านภูมิสำเนา

จากตารางที่ 3 ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลด้านภูมิสำเนา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอาศัยอยู่ในภาคกลาง จำนวน 343 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร จำนวน 326 ราย คิดเป็น ร้อยละ 26.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 203 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.4 ภาคเหนือ จำนวน 170 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.8 ภาคใต้ จำนวน 133 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.8 และภาคตะวันออก จำนวน 60 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านที่อยู่ปัจจุบัน

ภูมิภาค	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	643	52.1
กลาง	320	25.9
เหนือ	104	8.4
ตะวันออกเฉียงเหนือ	63	5.1
ใต้	58	4.7
ตะวันออก	47	3.8
รวม	1,235	100.0

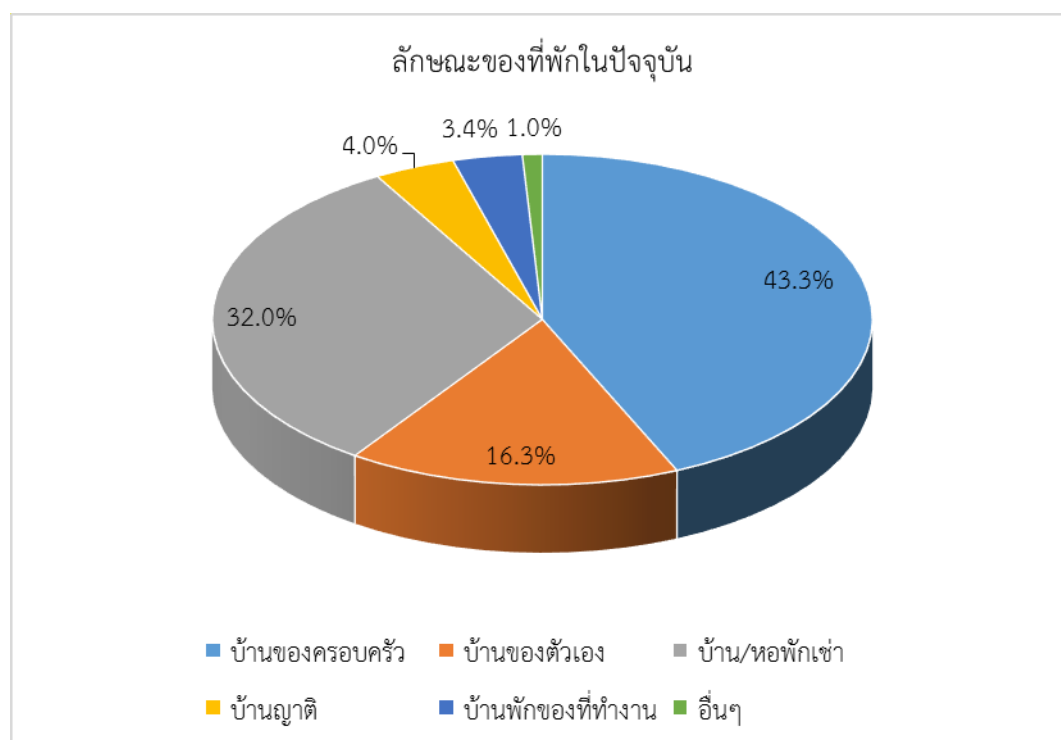
รูป 4: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านที่อยู่ปัจจุบัน

จากตารางที่ 4 ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลด้านที่อยู่ปัจจุบันพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 643 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.1 รองลงมา คือ ภาคกลาง จำนวน 320 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.9 ภาคเหนือ จำนวน 104 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.1 ภาคใต้ จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 และภาคตะวันออก จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 5: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านลักษณะของที่พักในปัจจุบัน

ลักษณะของที่พักในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
บ้านของครอบครัว	535	43.3
บ้าน/หอพักเช่า	396	32.0
บ้านของตัวเอง	201	16.3
บ้านญาติ	49	4.0
บ้านพักของที่ทำงาน	42	3.4
อื่น ๆ	12	1.0
รวม	1,235	100.0

รูป 5: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านลักษณะของที่พักในปัจจุบัน

จากตารางที่ 5 ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลด้านลักษณะของที่พักอาศัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากพักอาศัยอยู่บ้านของครอบครัว จำนวน 535 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมา บ้าน/หอพักเช่า จำนวน 396 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.0 บ้านของตัวเอง จำนวน 201 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.3 บ้านญาติ จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.0 บ้านพักของที่ทำงาน จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.4 และ อื่น ๆ จำนวน 12 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 6: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา)

อาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา)	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	317	25.6
ค้าขาย และธุรกิจส่วนตัว	307	24.9
พนักงานเอกชน	259	21.0
รับราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ	216	17.5
บัญชี	43	3.5
อาชีพอิสระอื่น ๆ	93	7.5
รวม	1,235	100.0

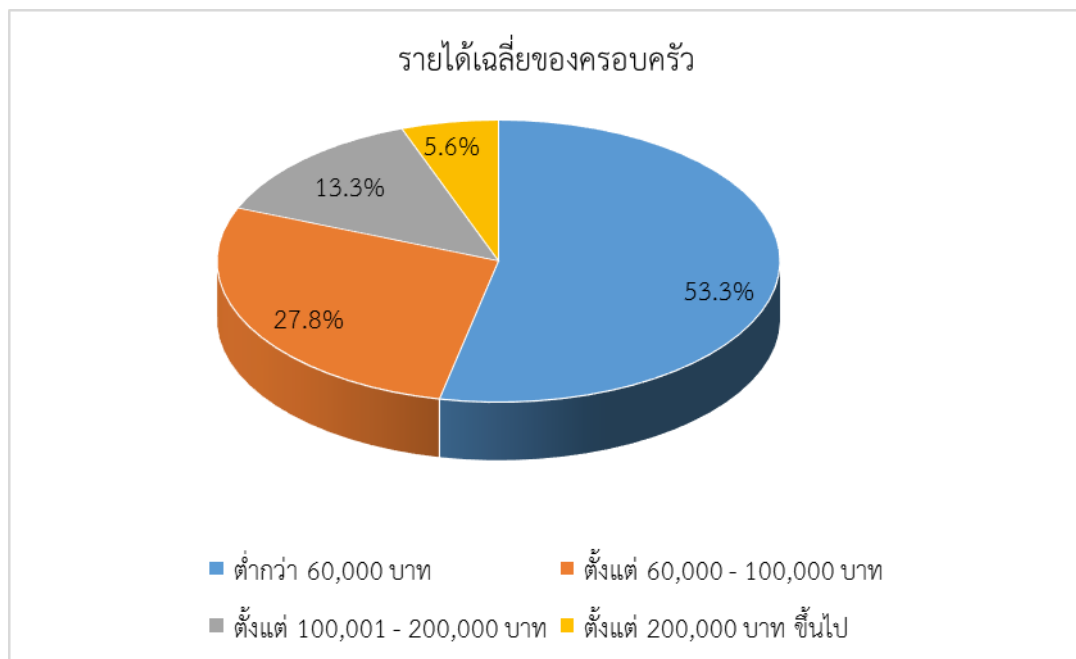
รูป 6: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านอาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา)

จากตารางที่ 6 พบว่าอาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเป็นเกษตรกร จำนวน 317 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.6 รองลงมาคือ ค้าขาย และธุรกิจส่วนตัว จำนวน 307 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.9 พนักงานเอกชน จำนวน 259 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.0 รับราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 216 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.5 อาชีพอิสระอื่น ๆ จำนวน 93 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.5 และ ด้านบัญชี จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 7: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 60,000 บาท	659	53.3
ตั้งแต่ 60,000 – 100,000 บาท	343	27.8
ตั้งแต่ 100,001 – 200,000 บาท	164	13.3
ตั้งแต่ 200,000 บาท ขึ้นไป	69	5.6
รวม	1,235	100.0

รูป 7: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ต่ำกว่า 60,000 บาท จำนวน 659 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาคือ ตั้งแต่ 60,000-100,000บาท จำนวน 343 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.8 ตั้งแต่ 100,001-200,000 บาท จำนวน 164 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.3 และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน ตั้งแต่ 200,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 8: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านวิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษา

วิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
การบัญชี	1,129	91.4
การสอบบัญชี	44	3.6
การตรวจสอบภายใน	11	0.9
อื่น ๆ	51	4.1
รวม	1,235	100.0

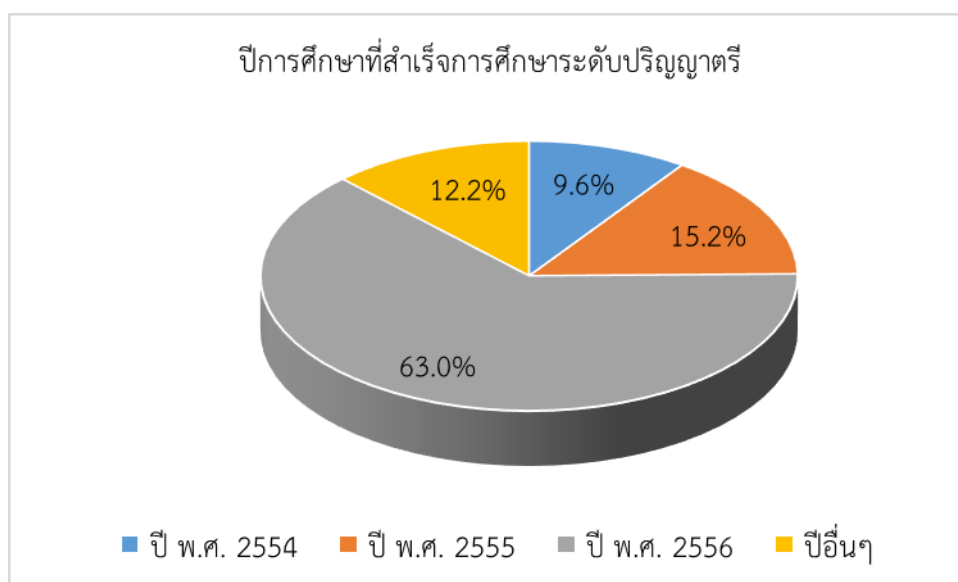
รูป 8: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านวิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษา

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากจบวิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษา ด้านการบัญชี จำนวน 1,129 ราย คิดเป็นร้อยละ 91.4 รองลงมาคือ อื่น ๆ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.1 การสอบบัญชี จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 และ การตรวจสอบภายใน จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 9: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี	จำนวน	ร้อยละ
ปี พ.ศ. 2554	119	9.6
ปี พ.ศ. 2555	187	15.2
ปี พ.ศ. 2556	778	63.0
ปีอื่น ๆ	151	12.2
รวม	1,235	100.0

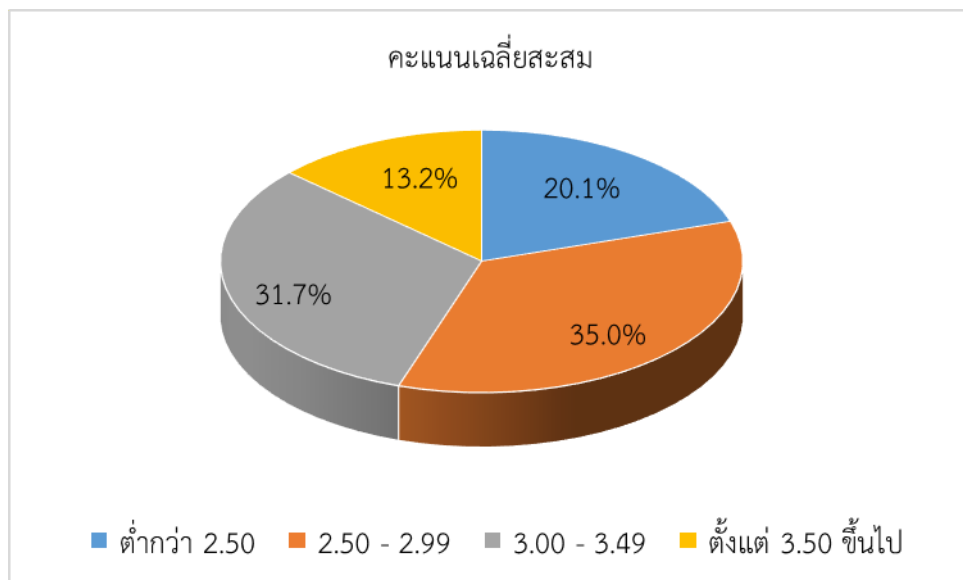
รูป 9: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล
ด้านปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก สำเร็จการศึกษาปี 2556 จำนวน 778 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมา คือ ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 187 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.2 ปีอื่น ๆ จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.2 และปี พ.ศ. 2554 จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 10: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม

คะแนนเฉลี่ยสะสม	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2.50	248	20.1
2.50 – 2.99	433	35.0
3.00 – 3.49	391	31.7
ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป	163	13.2
รวม	1,235	100.0

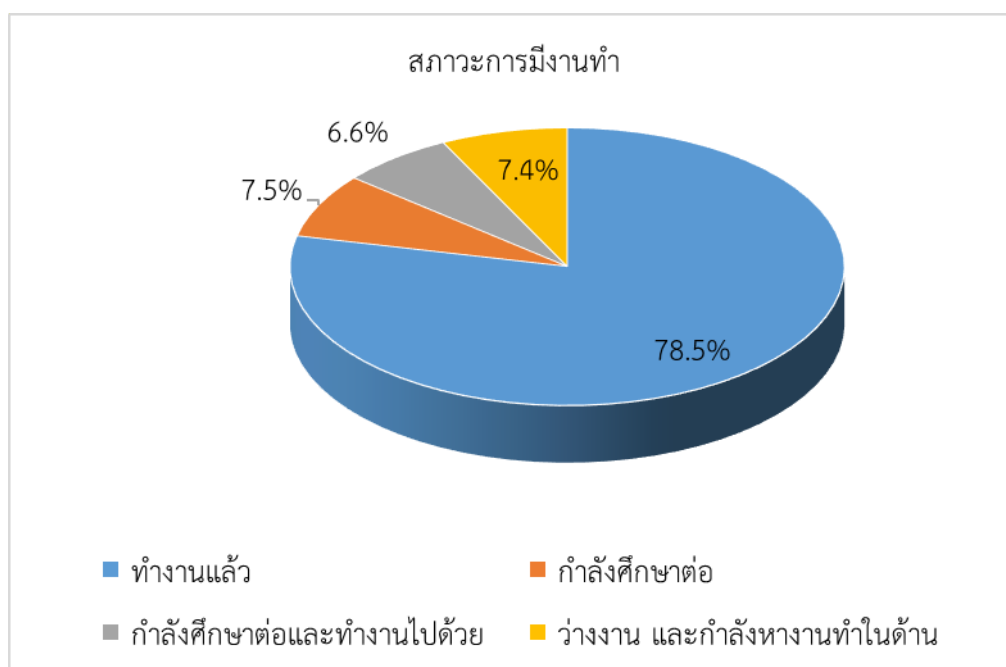
รูป 10: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 จำนวน 433 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.0 รองลงมาคือ 3.00-3.49 จำนวน 391 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.7 ต่ำกว่า 2.50 จำนวน 248 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.1 และตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 11: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านสภาวะการมีงานทำ

สภาวะการมีงานทำ	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานแล้ว	969	78.5
กำลังศึกษาต่อ	94	7.5
กำลังศึกษาต่อและทำงานไปด้วย	81	6.6
ว่างงาน และกำลังหางานทำ	91	7.4
รวม	1,235	100.0

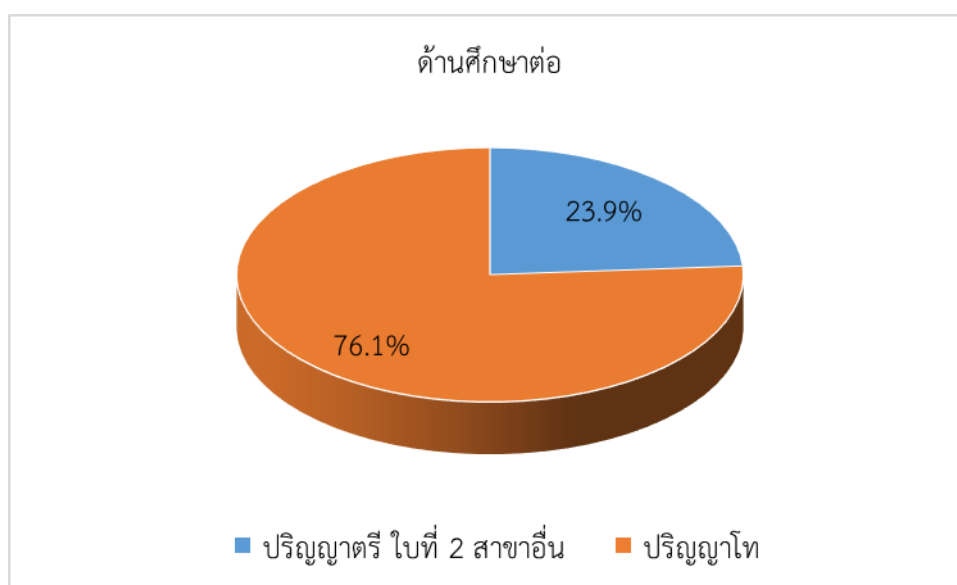
รูป 11: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านสภาวะการมีงานทำ

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ทำงานแล้ว จำนวน 969 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.5 รองลงมา คือ กำลังศึกษาต่อ จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.5 ว่างงานและกำลังหางานทำ จำนวน 91 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.4 และ กำลังศึกษาต่อและทำงานไปด้วย จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 12: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านศึกษาต่อ

ด้านศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี ใบที่ 2 สาขาอื่น	22	23.9
ปริญญาโท	72	76.1
รวม	94	100.0

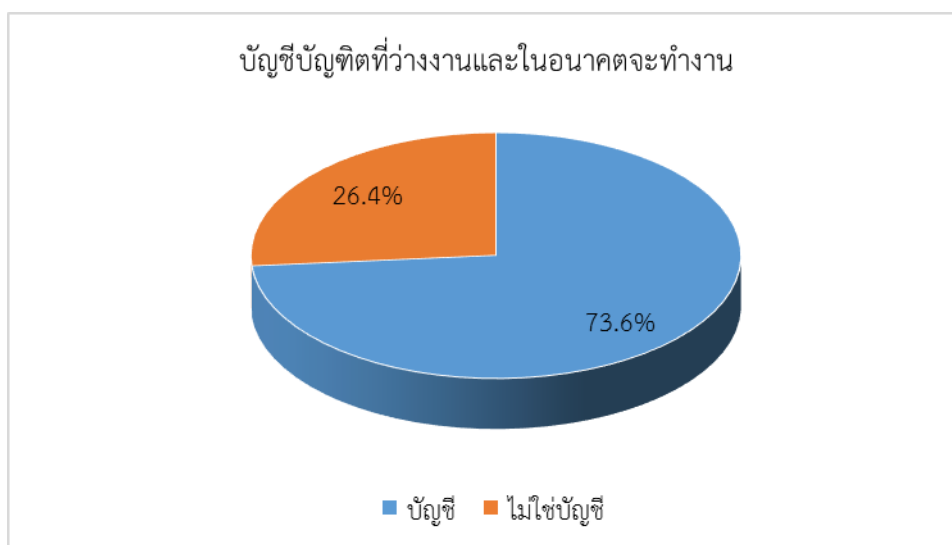
รูป 12: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านศึกษาต่อ

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท จำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.1 และ ปริญญาตรี ใบที่ 2 สาขาอื่น จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 13: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการว่างงานและจะทำงานในอนาคต

บัญชีบัณฑิตที่ว่างงาน และจะทำงานในอนาคต	จำนวน	ร้อยละ
บัญชี	67	73.6
ไม่ใช่บัญชี	24	26.4
รวม	91	100.0

รูป 13: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการว่างงานและจะทำงานในอนาคต

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่างงานส่วนมาก ในอนาคตจะทำงานด้านบัญชี จำนวน 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.6 และ ไม่ใช่บัญชี จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 14: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้ต่อเดือน

รายได้ที่รับต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	327	31.1
ตั้งแต่ 15,001 – 20,000 บาท	407	38.8
ตั้งแต่ 20,001 – 25,000 บาท	135	12.9
มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป	181	17.2
รวม	1,050	100.0

รูป 14: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านรายได้ต่อเดือน

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีรายได้ที่รับต่อเดือนตั้งแต่ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 407 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมา ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 327 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.1 มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป จำนวน 181 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.2 และ ตั้งแต่ 20,001 – 25,000 บาท จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 15: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านประเภทของกลุ่มธุรกิจที่ทำงาน

ประเภทของกลุ่มธุรกิจที่ทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานบัญชี	186	17.7
ธุรกิจการเงิน/ธนาคาร/หลักทรัพย์	127	12.1
วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม	113	10.8
สินค้าอุปโภคบริโภค	94	9.0
อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	82	7.8
สอบบัญชี	77	7.3
บริการ เช่น โรงแรม	61	5.8
เทคโนโลยีและการสื่อสาร	41	3.9
เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร	41	3.9
ทรัพยากรธรรมชาติ	2	0.2
อื่น ๆ	226	21.5
รวม	1,050	100.0

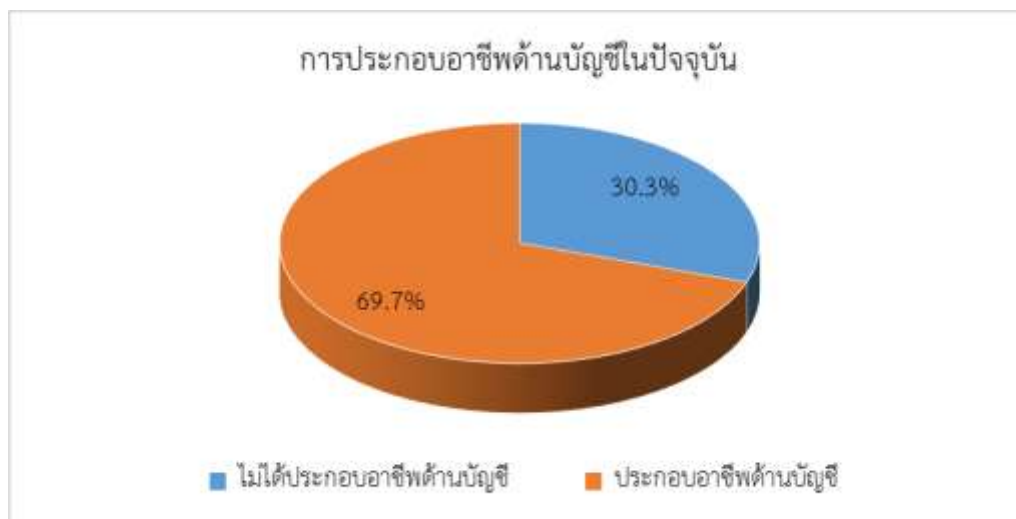

รูป 15: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านประเภทของกลุ่มธุรกิจที่ทำงาน

จากตารางที่ 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ประกอบอาชีพกลุ่มธุรกิจอื่น ๆ จำนวน 226 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.5 รองลงมาคือ สำนักงานบัญชี จำนวน 186 ราย คิดเป็นร้อยละ 17.7 ธุรกิจการเงิน/ธนาคาร/หลักทรัพย์ จำนวน 127 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.1 วัสดุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม จำนวน 113 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.8 สินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.0 อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง จำนวน 82 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.8 สอบบัญชี จำนวน 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 บริการ เช่น โรงแรม จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.8 เทคโนโลยีและการสื่อสาร จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.9 เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 41 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.9 และทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 16: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการประกอบอาชีพด้านบัญชีในปัจจุบัน

การประกอบอาชีพด้านบัญชีในปัจจุบัน	จำนวน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพด้านบัญชี	732	69.7
ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี	318	30.3
รวม	1,050	100.0

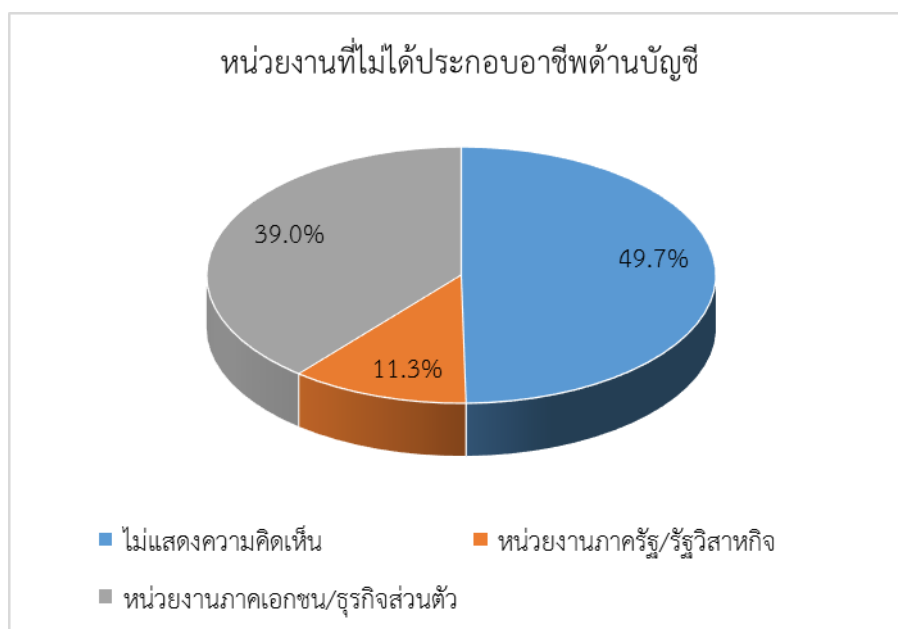
รูป 16: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการประกอบอาชีพด้านบัญชีในปัจจุบัน

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ประกอบอาชีพด้านบัญชี จำนวน 732 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.7 รองลงมาคือ ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี จำนวน 318 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 17: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการทำงานในหน่วยงานที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ
ด้านบัญชี

การทำงานในหน่วยงานที่ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แสดงความคิดเห็น	158	49.7
หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ	36	11.3
หน่วยงานภาคเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว	124	39.0
รวม	318	100.0

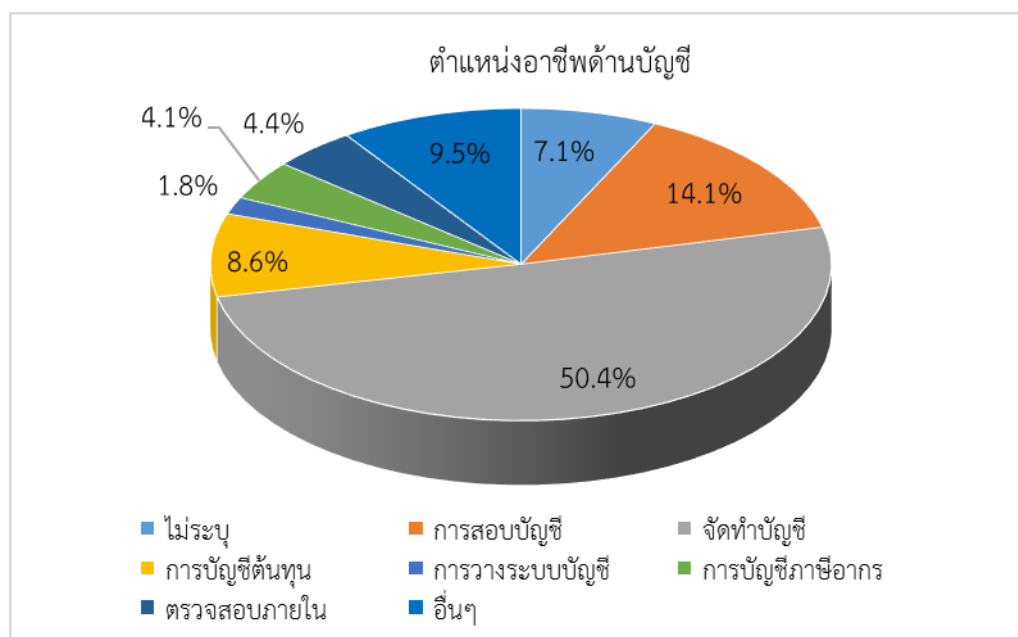
รูป 17: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการทำงานในหน่วยงานที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ
ด้านบัญชี

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานในหน่วยงานที่ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชีส่วนมาก ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 158 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาคือ หน่วยงานภาคเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 124 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.0 และหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 36 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 18: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งอาชีพด้านบัญชี

ตำแหน่งอาชีพด้านบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
จัดทำบัญชี	369	50.4
การสอบบัญชี	103	14.1
การบัญชีต้นทุน	63	8.6
ตรวจสอบภายใน	32	4.4
การบัญชีภาษีอากร	30	4.1
การวางระบบบัญชี	13	1.8
ไม่แสดงความคิดเห็น	52	7.1
อื่น ๆ	70	9.5
รวม	732	100.0

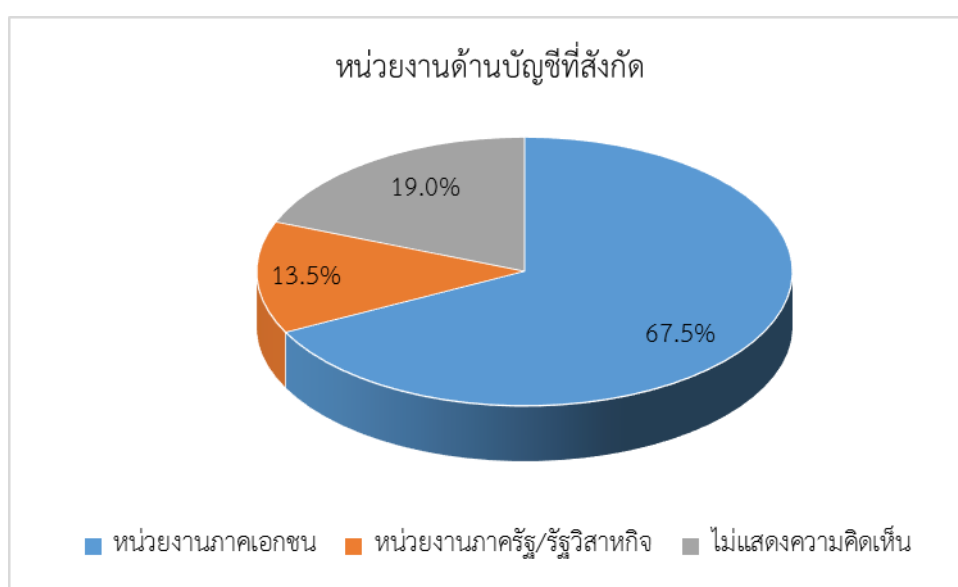
รูป 18: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านตำแหน่งอาชีพด้านบัญชี

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีตำแหน่งอาชีพด้านการจัดทำบัญชี จำนวน 369 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาคือ การสอบบัญชี จำนวน 103 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.1 อื่น ๆ จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.5 การบัญชีต้นทุน จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.6 ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 52 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตรวจสอบภายใน จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4 การบัญชีภาษีอากร จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.1 และการวางระบบบัญชี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 19: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านหน่วยงานด้านบัญชีที่สังกัด

ชื่อหน่วยงานด้านบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานภาคเอกชน	494	67.5
หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ	99	13.5
ไม่แสดงความคิดเห็น	139	19.0
รวม	732	100.0

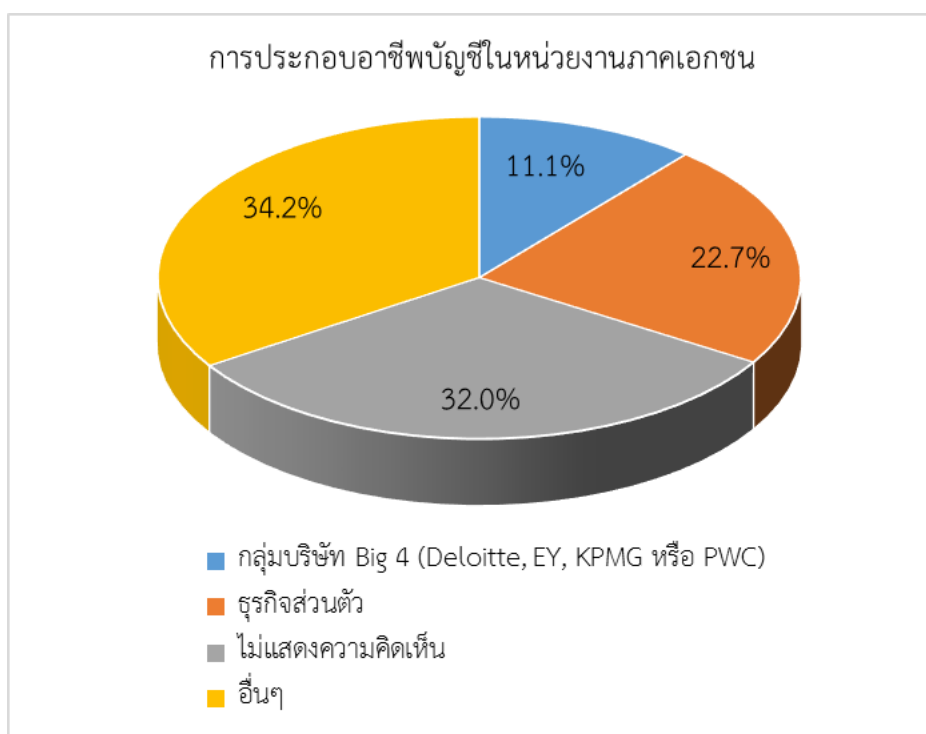
รูป 19: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านหน่วยงานด้านบัญชีที่สังกัด

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ปฏิบัติงานบัญชีในหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 494 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือ ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 139 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.0 และ หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 20: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการประกอบอาชีพบัญชีในหน่วยงาน
ภาคเอกชน

หน่วยงานภาคเอกชน	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มบริษัท Big 4 (Deloitte, EY, KPMG หรือ PWC)	55	11.1
ธุรกิจส่วนตัว	112	22.7
ไม่แสดงความคิดเห็น	158	32.0
อื่น ๆ	169	34.2
รวม	494	100.0

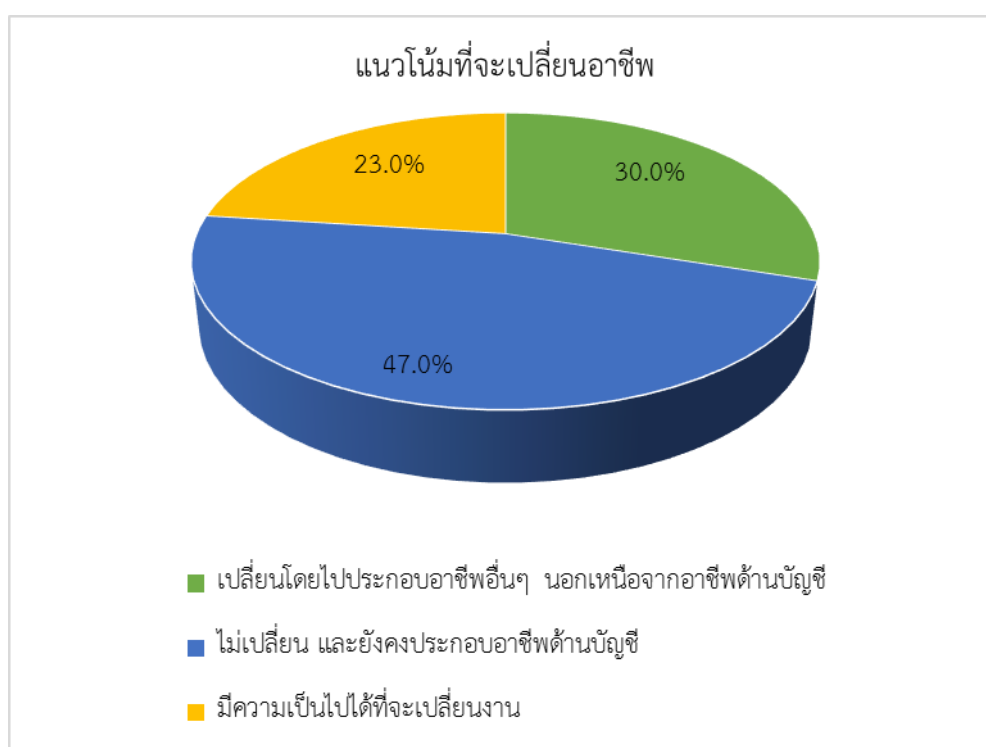
รูป 20: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านการประกอบอาชีพบัญชี
ในหน่วยงานภาคเอกชน

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากประกอบอาชีพบัญชีในหน่วยงานภาคเอกชนอื่น ๆ จำนวน 169 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.2 รองลงมาคือ ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 158 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.0 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.7 และกลุ่มบริษัท Big 4 (Deloitte, EY, KPMG หรือ PWC) จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 21: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ

ท่านมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยน และยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี	344	47.0
เปลี่ยนโดยไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี	220	30.0
มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงาน	168	23.0
รวม	732	100.0

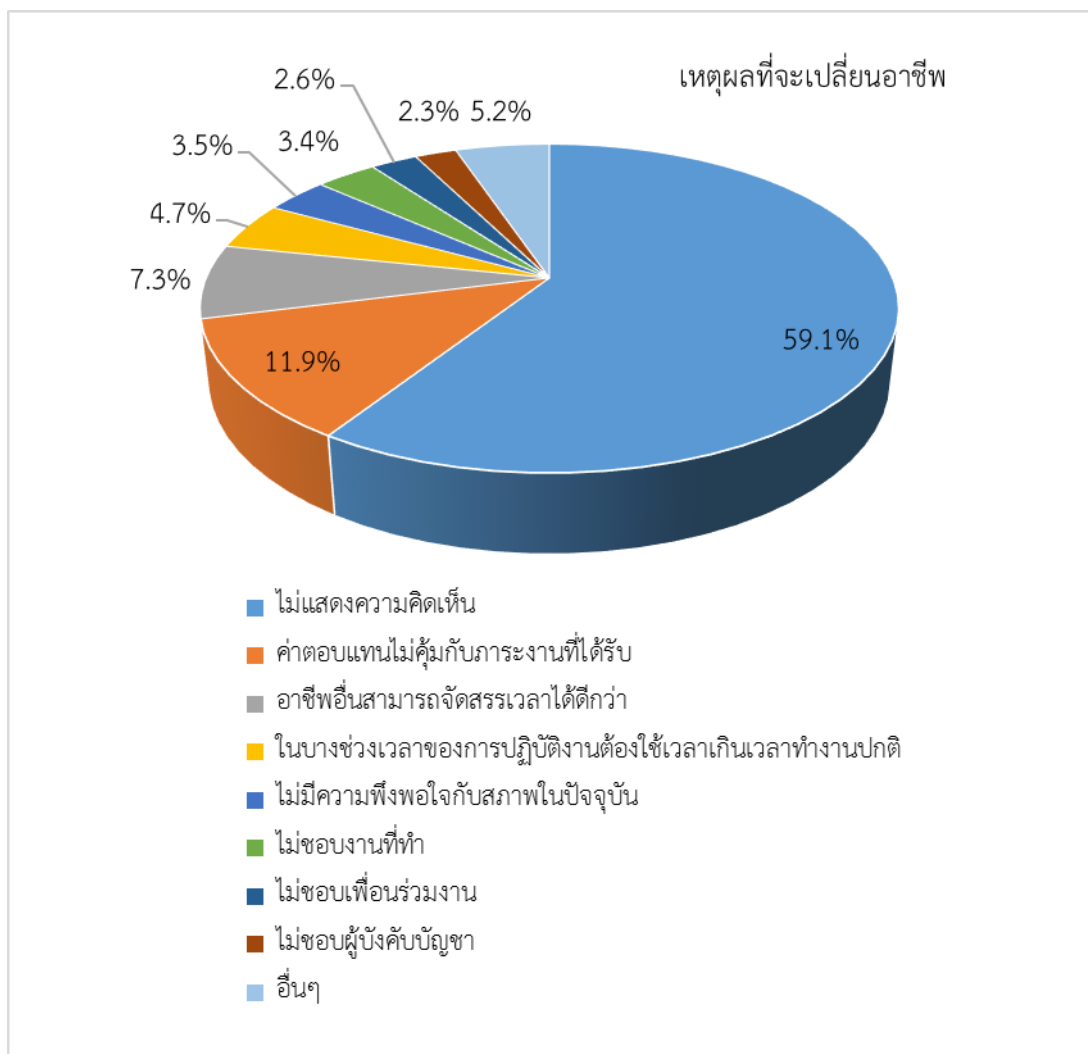
รูป 21: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพ และยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี จำนวน 344 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมา มีแนวโน้มเปลี่ยนอาชีพไปทำอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี จำนวน 220 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.0 และมีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงาน จำนวน 168 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 22: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านเหตุผลที่จะเปลี่ยนอาชีพโดยไปประกอบอาชีพ
อื่นๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี

เหตุผลที่เปลี่ยน โดยไปประกอบอาชีพอื่นๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
ไม่แสดงความคิดเห็น	731	59.2
ค่าตอบแทนไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ	147	11.9
อาชีพอื่นสามารถจัดสรรเวลาได้ดีกว่า	90	7.3
ในบางช่วงเวลาของการปฏิบัติงานต้องใช้เวลาเกินเวลาทำงานปกติ	58	4.7
ไม่มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงาน	43	3.5
ไม่ชอบงานที่ทำ	42	3.4
ไม่ชอบเพื่อนร่วมงาน	32	2.6
ไม่ชอบผู้บังคับบัญชา	28	2.3
อื่น ๆ	64	5.2
รวม	1,235	100.0

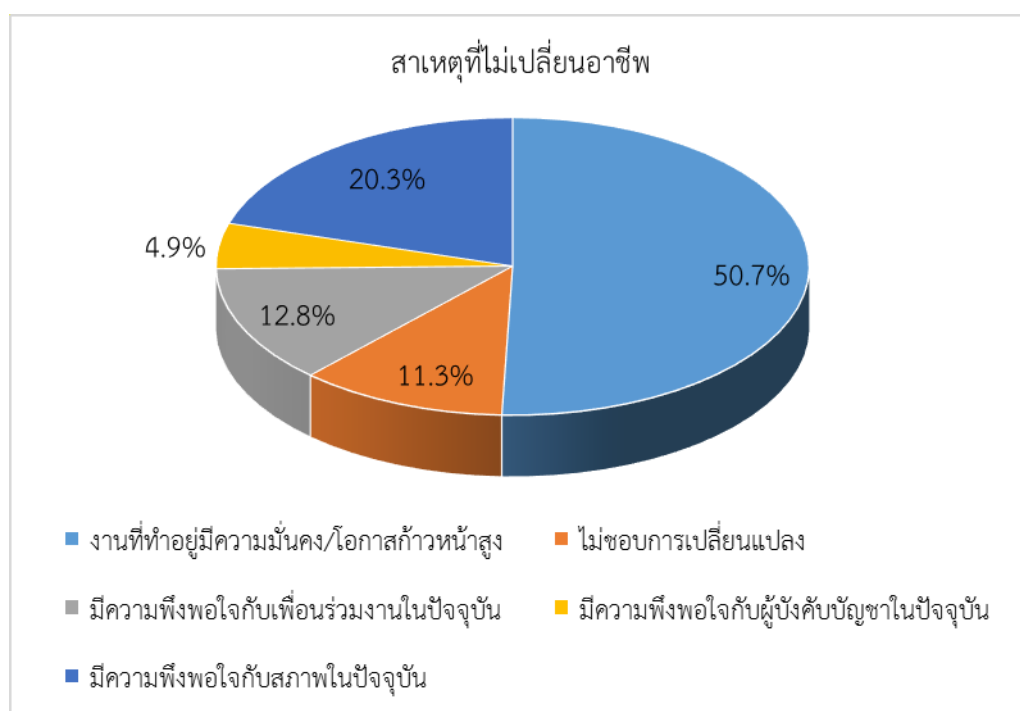
รูป 22: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ โดยไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี

จากตารางที่ 22 พบว่า ในด้านเหตุผลที่จะเปลี่ยนอาชีพไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ไม่แสดงความคิดเห็น จำนวน 731 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมา เปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพบัญชีเพราะค่าตอบแทน ไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.9 อาชีพอื่นสามารถจัดสรรเวลาได้ดีกว่า จำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.3 อื่น ๆ จำนวน 64 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.2 ในบางช่วงเวลาของการปฏิบัติงานต้องใช้เวลาเกินเวลาทำงานปกติ จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.7 ไม่มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงานการเดินทางมาทำงาน จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.5 ไม่ชอบงานที่ทำ จำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.4 ไม่ชอบเพื่อนร่วมงาน จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.6 และไม่ชอบผู้บังคับบัญชา จำนวน 28 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 23: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านสาเหตุที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพ และยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี

สาเหตุที่ไม่เปลี่ยน และยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี	จำนวน	ร้อยละ
งานที่ทำอยู่มีความมั่นคง/โอกาสก้าวหน้าสูง	174	50.7
มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงาน การเดินทางมาทำงาน	70	20.3
มีความพึงพอใจกับเพื่อนร่วมงานในปัจจุบัน	44	12.8
ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง	39	11.3
มีความพึงพอใจกับผู้บังคับบัญชาในปัจจุบัน	17	4.9
รวม	344	100.0

รูป 23: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล
ด้านเหตุผลที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพและยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี

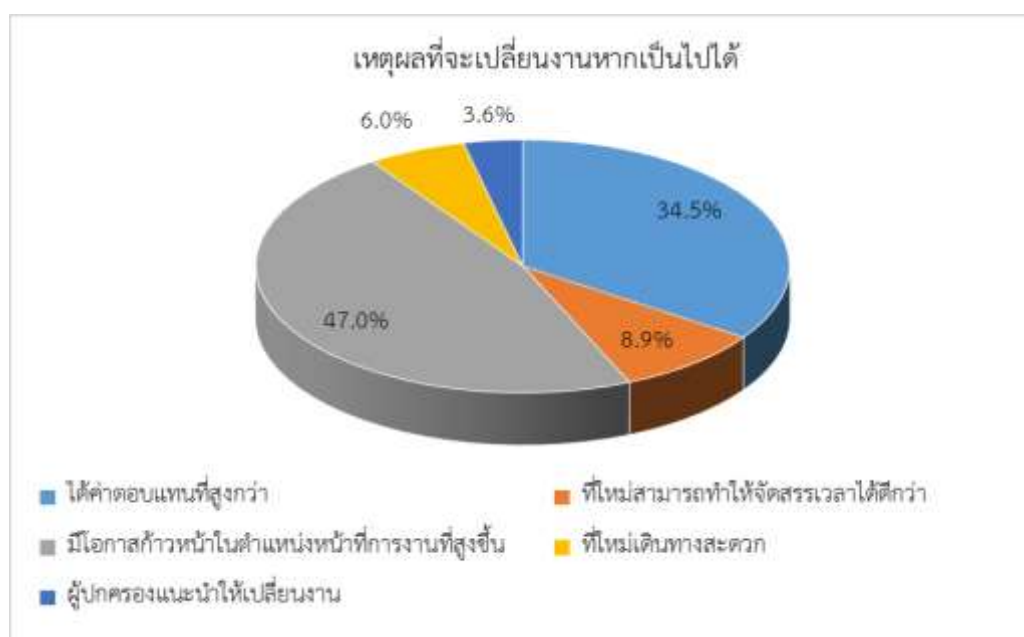
จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก ยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี เพราะงานที่ทำอยู่มีความมั่นคง/โอกาสก้าวหน้าสูง จำนวน 174 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมาคือ มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงาน การเดินทางมาทำงาน จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.3 มีความพึงพอใจกับเพื่อนร่วมงานในปัจจุบัน จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.8 ไม่

ขอรับการเปลี่ยนแปลง จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.3 และมีความพึงพอใจกับผู้บังคับบัญชาในปัจจุบัน จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 24: ร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงาน

มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงานหาก	จำนวน	ร้อยละ
มีโอกาask้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น	79	47.0
ได้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า	58	34.5
ที่ใหม่สามารถทำให้จัดสรรเวลาได้ดีกว่า	15	8.9
ที่ใหม่เดินทางสะดวก	10	6.0
ผู้ปกครองแนะนำให้เปลี่ยนงาน	6	3.6
รวม	168	100.0

รูป 24: กราฟแสดงร้อยละของลักษณะส่วนบุคคล ด้านแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพ มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงาน

จากตารางที่ 24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงานหากมีโอกาask้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น จำนวน 79 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือได้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 ที่ใหม่สามารถทำให้จัดสรรเวลาได้ดีกว่า

จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.9 ที่ใหม่เดินทางสะดวก จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.0 และ
ผู้ปกครองแนะนำให้เปลี่ยนงาน จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชีผู้วิจัย
ขอนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 25: ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตบัญชี
ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี

n=318

ปัจจัยที่ไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชี ด้านลักษณะส่วนบุคคลที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ (ไม่ใช่บัญชี)	Mean	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
บุคลิกภาพ/รูปแบบการใช้ชีวิตของตนไม่เหมาะสมกับงานบัญชี	3.66	0.67	มาก
ต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเฉพาะด้าน	3.63	0.62	มาก
ไม่ชอบบัญชีตั้งแต่ตอนเรียน/ฝึกงาน	3.63	0.58	มาก
ไม่ชอบการคำนวณแต่ผู้ปกครองต้องการให้เรียนบัญชี	3.63	0.58	มาก
ไม่ชอบทำงานซ้ำ ๆ แบบเดิมเป็นระยะเวลานาน	3.62	0.62	มาก
ใช้เวลามากกับการทำงานทำให้มีเวลาส่วนตัวน้อยลง	3.62	0.61	มาก
เป็นอาชีพที่ตนเองไม่ถนัด	3.60	0.61	มาก
ภาพรวม	3.60	0.44	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะส่วนบุคคล ของคนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บุคลิกภาพ/รูปแบบการใช้ชีวิตของตนไม่เหมาะสมกับงานบัญชี ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมา ไม่ชอบบัญชีตั้งแต่ตอนเรียน/ฝึกงาน ($\bar{X} = 3.63$) ไม่ชอบการคำนวณแต่ผู้ปกครองต้องการให้เรียนบัญชี ($\bar{X} = 3.63$) ต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเฉพาะด้าน ($\bar{X} = 3.63$) ไม่ชอบทำงานซ้ำ ๆ แบบเดิมเป็นระยะเวลานาน ($\bar{X} = 3.62$) ใช้เวลามากกับการทำงานทำให้มีเวลาส่วนตัวน้อยลง ($\bar{X} = 3.62$) และเป็นอาชีพที่ตนเองไม่ถนัด ($\bar{X} = 3.60$) ตามลำดับ

ตารางที่ 26: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกประกอบอาชีพด้านบัญชีของบัณฑิตสาขาการบัญชี
ด้านลักษณะงาน

n=318

ปัจจัยที่ไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชี ด้านลักษณะงาน (ไม่ใช่บัญชี)	Mean	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
เป็นอาชีพที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์/ข้อบังคับ	3.84	0.71	มาก
เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงหากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกฎหมาย	3.75	0.67	มาก
เป็นอาชีพที่ไม่น่าภาคภูมิใจและไม่ท้าทายเมื่อเปรียบเทียบกับ งานที่ทำอยู่	3.75	0.56	มาก
เป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทเวลา	3.74	0.65	มาก
เป็นอาชีพที่มีโอกาสความก้าวหน้าช้า	3.64	0.58	มาก
มาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนบ่อยและไม่สนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร	3.59	0.57	มาก
ภาพรวม	3.67	0.54	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เป็นอาชีพที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์/ข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ เป็นอาชีพที่ไม่น่าภาคภูมิใจและไม่ท้าทายเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ทำอยู่ ($\bar{X} = 3.75$) เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงหากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกฎหมาย ($\bar{X} = 3.75$) เป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทเวลา ($\bar{X} = 3.74$) เป็นอาชีพที่มีโอกาสความก้าวหน้าช้า ($\bar{X} = 3.64$) และมาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนบ่อยและไม่สนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 27: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่เลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี
ด้านปัจจัยจิตใจ

n=318

ปัจจัยที่ไม่เลือกประกอบอาชีพบัญชี ด้านปัจจัยจิตใจ (ไม่ใช่บัญชี)	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
อาชีพปัจจุบันมีผลประโยชน์ตอบแทนนอกเหนือจากเงินเดือน	3.67	0.63	มาก
ค่าตอบแทนจากงานบัญชีไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ	3.64	0.65	มาก
ความสะดวกในการเดินทาง	3.62	0.66	มาก
อาชีพปัจจุบันค่าตอบแทนปรับขึ้นเร็วกว่าอาชีพบัญชี	3.62	0.63	มาก
ไม่เห็นผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี	3.62	0.58	มาก
อาชีพปัจจุบันมีความมั่นคงในระยะยาว	3.61	0.67	มาก
เป็นอาชีพที่ตอบรับจุดมุ่งหมายในอนาคต	3.60	0.69	มาก
ชื่อเสียง/ความมั่นคงขององค์กรที่เลือกเข้าร่วมงาน	3.60	0.66	มาก
โอกาสในความท้าทายและพัฒนาตนเองมีมากกว่า	3.58	0.62	มาก
เพื่อนร่วมงาน/ธุรกิจ	3.57	0.61	มาก
อาชีพปัจจุบันมีชื่อเสียงมากกว่าอาชีพบัญชี	3.56	0.58	มาก
ภาพรวม	3.60	1.07	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านปัจจัยจิตใจ (ไม่ใช่บัญชี) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.30$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

อาชีพปัจจุบันมีผลประโยชน์ตอบแทนนอกเหนือจากเงินเดือน ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาคือค่าตอบแทนจากงานบัญชีไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ ($\bar{X} = 3.64$) อาชีพปัจจุบันค่าตอบแทนปรับขึ้นเร็วกว่าอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.62$) ไม่เห็นผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.62$) ความสะดวกในการเดินทาง ($\bar{X} = 3.62$) อาชีพปัจจุบันมีความมั่นคงในระยะยาว ($\bar{X} = 3.61$) ชื่อเสียง/ความมั่นคงขององค์กรที่เลือกเข้าร่วมงาน ($\bar{X} = 3.60$) เป็นอาชีพที่ตอบรับจุดมุ่งหมายในอนาคต ($\bar{X} = 3.60$) โอกาสในความท้าทายและพัฒนาตนเองมีมากกว่า ($\bar{X} = 3.58$) เพื่อนร่วมงาน/ธุรกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) และอาชีพปัจจุบันมีชื่อเสียงมากกว่าอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 28: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี
ด้านลักษณะส่วนบุคคล

n=732

ปัจจัยที่เลือกประกอบอาชีพบัญชี ด้านลักษณะส่วนบุคคล (บัญชี)	Mean	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
ต้องการใช้ความรู้ที่เรียนมาประกอบอาชีพ	4.00	0.72	มาก
เป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา	3.96	0.70	มาก
เป็นงานที่ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่	3.94	0.69	มาก
เป็นอาชีพที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้ดี	3.86	0.70	มาก
มีประสบการณ์ในการฝึกงานทางด้านบัญชี	3.85	0.70	มาก
มีความรู้เกี่ยวกับทางด้านบัญชีและนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี	3.81	0.66	มาก
บุคลิกภาพรูปแบบการใช้ชีวิตของตนเหมาะสมกับอาชีพบัญชี เช่น มีความละเอียด รอบคอบ	3.78	0.66	มาก
เป็นงานที่ตนเองมีความถนัด	3.78	0.68	มาก
ภาพรวม	3.85	0.55	มาก

จากตารางที่ 28 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะส่วนบุคคล(บัญชี) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ต้องการใช้ความรู้ที่เรียนมาประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมาคือ เป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.96$) เป็นงานที่ใช้ความรู้ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.94$) เป็นอาชีพที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้ดี ($\bar{X} = 3.86$) มีประสบการณ์ในการฝึกงานทางด้านบัญชี ($\bar{X} = 3.85$) มีความรู้เกี่ยวกับทางด้านบัญชีและนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.81$) บุคลิกภาพรูปแบบการใช้ชีวิตของตนเหมาะสมกับอาชีพบัญชี เช่น มีความละเอียดรอบคอบ ($\bar{X} = 3.78$) และเป็นงานที่ตนเองมีความถนัด ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

ตารางที่ 29: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะงาน

n=732

ปัจจัยที่เลือกประกอบอาชีพบัญชี ด้านลักษณะงาน	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
เป็นอาชีพที่ส่งเสริมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน	4.03	0.70	มาก
เป็นอาชีพที่ภาคภูมิใจ น่าสนใจและท้าทายความสามารถ	4.01	0.71	มาก
ชอบศึกษาและเรียนรู้และติดตามมาตรฐานการบัญชี/ ข้อบังคับอื่น ๆ	3.82	0.69	มาก
ภาพรวม	3.94	0.60	มาก

จากตารางที่ 29 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านลักษณะงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เป็นอาชีพที่ส่งเสริมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมาคือ เป็นอาชีพที่ภาคภูมิใจ น่าสนใจและท้าทายความสามารถ ($\bar{X} = 4.01$) และชอบศึกษาและเรียนรู้และติดตามมาตรฐานการบัญชี/ข้อบังคับอื่นๆ ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ

ตารางที่ 30: ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านปัจจัยจิตใจ

n=732

ปัจจัยที่เลือกประกอบอาชีพบัญชี ด้านปัจจัยจิตใจ	Mean	S.D.	ระดับความคิดเห็น
มีความมุ่งมั่นหวังอยากเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	3.90	0.74	มาก
มีคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี	3.82	0.67	มาก
สะดวกในการเดินทาง	3.78	0.70	มาก
ตอบรับจุดมุ่งหมายและการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนในอนาคต	3.78	0.69	มาก
ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักในวงกว้างของสังคม	3.78	0.68	มาก
ผู้ปกครองสนับสนุนให้ประกอบอาชีพบัญชี	3.78	0.67	มาก
ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์	3.78	0.65	มาก
ผู้ปกครอง/ญาติประกอบอาชีพบัญชี	3.77	0.57	มาก
เป็นการต่อยอดธุรกิจของครอบครัว/ญาติ	3.76	0.60	มาก
เป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนเหมาะสมกับงานที่ได้รับ	3.75	0.66	มาก
เพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำให้ประกอบอาชีพบัญชี	3.72	0.64	มาก
ชื่นชอบผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง/เพื่อนร่วมงาน	3.72	0.64	มาก
ภาพรวม	3.53	0.98	มาก

จากตารางที่ 30 พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี ด้านปัจจัยจิตใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อก็อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้

มีความมุ่งมั่นหวังอยากเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมา คือ มีคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.82$) ผู้ปกครองสนับสนุนให้ประกอบอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.78$) ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ($\bar{X} = 3.78$) สะดวกในการเดินทาง ($\bar{X} = 3.78$) ตอบรับจุดมุ่งหมายและการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนในอนาคต ($\bar{X} = 3.78$) ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักในวงกว้างของสังคม ($\bar{X} = 3.78$) ผู้ปกครอง/ญาติประกอบอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.77$) เป็นการต่อยอดธุรกิจของครอบครัว/ญาติ ($\bar{X} = 3.76$) เป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนเหมาะสมกับงานที่ได้รับ ($\bar{X} = 3.75$) เพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำให้ประกอบอาชีพบัญชี ($\bar{X} = 3.72$) และชื่นชอบผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง/เพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 3.72$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 31: สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิต
สาขาการบัญชี**

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชี
ระหว่างผู้ที่ประกอบอาชีพบัญชีกับผู้ที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทางด้านบัญชี ในด้านลักษณะส่วนบุคคล
ของอาชีพปัจจุบัน ดังนี้

ด้านลักษณะส่วนบุคคลเหมาะสมกับอาชีพบัญชี	ด้านลักษณะส่วนบุคคลไม่เหมาะสมกับอาชีพ
1. ต้องการใช้ความรู้ที่เรียนมาประกอบอาชีพ 2. เป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา 3. เป็นงานที่ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ 4. เป็นอาชีพที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้ดี 5. มีประสบการณ์ในการฝึกงานทางด้านบัญชี 6. มีความรู้เกี่ยวกับบัญชีและนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี 7. บุคลิกภาพรูปแบบการใช้ชีวิตของตนเหมาะสมกับอาชีพบัญชี เช่น มีความละเอียด รอบคอบ 8. เป็นงานที่ตนเองมีความถนัด	1. บุคลิกภาพ/รูปแบบการใช้ชีวิตของตนไม่เหมาะสมกับงานบัญชี 2. ไม่ชอบการคำนวณแต่ผู้ปกครองต้องการให้เรียนบัญชี 3. ต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเฉพาะด้าน 4. ไม่ชอบทำงานซ้ำ ๆ แบบเดิมเป็นระยะเวลานาน 5. ใช้เวลามากกับการทำงานทำให้มีเวลาส่วนตัวน้อยลง และ 6. เป็นอาชีพที่ตนเองไม่ถนัด
ด้านลักษณะงานของอาชีพบัญชี	ด้านลักษณะงานของผู้ไม่ประกอบอาชีพบัญชี
1. เป็นอาชีพที่ส่งเสริมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 2. เป็นอาชีพที่ภาคภูมิใจ น่าสนใจและท้าทายความสามารถ 3. ชอบศึกษาและเรียนรู้และติดตามมาตรฐานการบัญชี/ข้อบังคับอื่น ๆ	1. เป็นอาชีพที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์/ข้อบังคับ 2. เป็นอาชีพที่ไม่น่าภาคภูมิใจและไม่ท้าทายเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ทำอยู่ 3. เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงหากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกฎหมาย 4. เป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทเวลา 5. เป็นอาชีพที่มีโอกาสความก้าวหน้าช้า 6. มาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนแปลงและไม่สนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ 32: สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิต
สาขาการบัญชี (ต่อ)

ปัจจัยจูงใจให้ประกอบอาชีพบัญชี	ปัจจัยจูงใจให้ประกอบอาชีพอื่นที่ไม่ใช่บัญชี
1. มีความมุ่งมั่นอยากเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	1. อาชีพปัจจุบันมีผลประโยชน์ตอบแทน นอกเหนือจากเงินเดือน
2. มีคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี	2. ค่าตอบแทนจากงานบัญชีไม่คุ้มกับภาระงาน ที่ได้รับ
3. ผู้ปกครองสนับสนุนให้ประกอบอาชีพบัญชี	3. อาชีพปัจจุบันค่าตอบแทนปรับขึ้นเร็วกว่า อาชีพบัญชี
4. ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์	4. ไม่เห็นผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี
5. สะดวกในการเดินทาง	5. ความสะดวกในการเดินทาง
6. ตอบรับจุดมุ่งหมายและการวางแผนเส้นทาง อาชีพของตนในอนาคต	6. อาชีพปัจจุบันมีความมั่นคงในระยะยาว
7. ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักในวงกว้างของ สังคม	7. ชื่อเสียง/ความมั่นคงขององค์กรที่เลือกเข้า ร่วมงาน
8. ผู้ปกครอง/ญาติประกอบอาชีพบัญชี	8. เป็นอาชีพที่ตอบรับจุดมุ่งหมายในอนาคต
9. เป็นการต่อยอดธุรกิจของครอบครัว/ญาติ	9. โอกาสในความท้าทายและพัฒนาตนเองมี มากกว่า
10. เป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนเหมาะสมกับงานที่ ได้รับ	10. เพื่อนร่วมงาน/ธุรกิจ
11. เพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำให้ประกอบอาชีพบัญชี	11. อาชีพปัจจุบันมีชื่อเสียงมากกว่าอาชีพบัญชี
12. ชื่นชอบผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง/เพื่อน ร่วมงาน	

สรุปผลการศึกษา

ลักษณะทางประชากรศาสตร์พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 83.8 และ เพศชายคิดเป็นร้อยละ 16.2 มีอายุระหว่าง 22-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.7 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 26 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.8 และมีอายุระหว่าง 25-26 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.3 อาศัยอยู่ในภาคกลางร้อยละ 27.8 รองลงมา อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครร้อยละ 26.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 16.4 ภาคเหนือร้อยละ 13.8 ภาคใต้ ร้อยละ 10.8 และภาคตะวันออกร้อยละ 4.9 ด้านที่อยู่ปัจจุบันพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 52.1 รองลงมาเป็นภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 25.9 ภาคเหนือคิดเป็นร้อยละ 8.4 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือคิดเป็นร้อยละ 5.1 และภาคใต้ ส่วนมากพักอาศัยอยู่บ้านของครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 43.3 รองลงมาบ้าน/หอพักเช่า คิดเป็นร้อยละ 32.1 บ้านของตัวเองร้อยละ 16.3 บ้านญาติร้อยละ 4.0 ด้านอาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา) ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเกษตรกรถึงร้อยละ 25.6 รองลงมาประกอบอาชีพค้าขายธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 24.9 พนักงานเอกชนคิดเป็นร้อยละ 21.0 รับราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 17.5 มี

รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า 60,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.40 รองลงมา มีรายได้ตั้งแต่ 60,000-100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.8 และมีรายได้ตั้งแต่ 100,001-200,000 บาท ร้อยละ 13.3

ด้านการศึกษาส่วนมากจบวิชาเอก/สาขาที่สำเร็จการศึกษาทางด้านการบัญชีถึงร้อยละ 91.4 รองลงมา การสอบบัญชี และการตรวจสอบภายใน ซึ่งการสำรวจข้อมูลในครั้งนี้พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก สำเร็จการศึกษาปี 2556 คิดเป็นร้อยละ 63.0 รองลงมาปี พ.ศ. 2555 คิดเป็นร้อยละ 15.1 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมระหว่าง 2.5-2.9 คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 3.0-3.5 คิดเป็นร้อยละ 31.7 นอกนั้นมีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.5 และตั้งแต่ 3.5 ขึ้นไป

ด้านสถานภาพการทำงานพบว่า ส่วนมากทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมา กำลังศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 7.5 ว่างานและกำลังหางานทำ คิดเป็นร้อยละ 7.4 และกำลังศึกษาต่อและทำงานไปด้วยร้อยละ 6.6 สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาต่อส่วนมากกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 76.1 และปริญญาตรี ใบที่ 2 สาขาอื่น คิดเป็นร้อยละ 23.9 เช่น นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เป็นต้น สำหรับผู้ที่ยังว่างงานในอนาคตคาดว่าจะทำงานด้านบัญชีร้อยละ 73.6 และไม่ใช่บัญชีถึงร้อยละ 26.4 มีรายได้ที่รับต่อเดือนตั้งแต่ 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาต่ำกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.1 มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป และตั้งแต่ 20,001 – 25,000 บาท ด้านการประกอบอาชีพจำแนกตามประเภทของธุรกิจ ซึ่งปฏิบัติงานในสำนักงานบัญชี คิดเป็นร้อยละ 17.7 ธุรกิจการเงิน/ธนาคาร/หลักทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 12.1 วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรมคิดเป็นร้อยละ 10.8 สินค้าอุปโภคบริโภคคิดเป็นร้อยละ 9.0 อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง สอบบัญชี บริการ เช่น โรงแรม เทคโนโลยีและการสื่อสาร เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร และกลุ่มธุรกิจทรัพยากรธรรมชาติตามลำดับ

การประกอบอาชีพส่วนมากผู้ตอบแบบสอบถามจะประกอบอาชีพด้านบัญชีคิดเป็นร้อยละ 69.7 รองลงมาคือ ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชีคิดเป็นร้อยละ 30.3 ส่วนมากปฏิบัติงานในหน่วยงานภาคเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 39.0 และหน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 11.3 สำหรับผู้ที่ประกอบอาชีพทางด้านบัญชีส่วนมากปฏิบัติงานทางด้านการจัดทำบัญชีคิดเป็นร้อยละ 50.4 รองลงมาการสอบบัญชีคิดเป็นร้อยละ 14.1 การบัญชีต้นทุน จำนวน 63 ราย คิดเป็นร้อยละ 8.6 นอกนั้นตรวจสอบภายใน การบัญชีภาษีอากร และการวางระบบบัญชี ส่วนมากปฏิบัติงานในหน่วยงานเอกชนคิดเป็นร้อยละ 67.5 เช่น ประกอบธุรกิจส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 22.7 และกลุ่มบริษัท Big 4 (Deloitte, EY, KPMG หรือ PWC) คิดเป็นร้อยละ 11.1 ผู้ทำประกอบอาชีพทางด้านบัญชีส่วนมากมีแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพ และยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี คิดเป็นร้อยละ 47.0 ซึ่งผู้ที่มีแนวโน้มที่จะไม่เปลี่ยนอาชีพให้เหตุผลว่าอาชีพทางด้านบัญชีที่ตนทำอยู่มีความมั่นคง/โอกาสก้าวหน้าสูงคิดเป็นร้อยละ 50.6 มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงานการเดินทางมาทำงานคิดเป็นร้อยละ 20.3 มีความพึงพอใจกับเพื่อนร่วมงานในปัจจุบันคิดเป็นร้อยละ 12.8 ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง และมีความพึงพอใจกับผู้บังคับบัญชาในปัจจุบัน

สำหรับผู้ที่มีแนวโน้มจะเปลี่ยนอาชีพไปทำอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพบัญชีนั้น มีถึงร้อยละ 30.0 สาเหตุที่เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพบัญชีเพราะค่าตอบแทนไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 11.9 อาชีพอื่นสามารถจัดสรรเวลาได้ดีกว่าคิดเป็นร้อยละ 7.3 และเห็นว่าในบางช่วงเวลาของการปฏิบัติงานต้องใช้เวลานานเวลาทำงานปกติคิดเป็นร้อยละ 4.7 ไม่มี

ความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงานการเดินทางมาทำงานคิดเป็นร้อยละ 3.5 ไม่ชอบงานที่ทำ ไม่ชอบเพื่อนร่วมงาน และไม่ชอบผู้บังคับบัญชา ส่วนผู้ที่มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงานคิดเป็นร้อยละ 23.0 ให้เหตุผลว่าหากตนเองมีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงานหากมีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมาคือได้ค่าตอบแทนที่สูงกว่าคิดเป็นร้อยละ 34.5 ที่ใหม่สามารถทำให้จัดสรรเวลาได้ดีกว่า ที่ใหม่เดินทางสะดวก และผู้ปกครองแนะนำให้เปลี่ยนงานเพื่อโอกาสในหลายๆ ด้านที่ดีกว่าในอนาคต

ในด้านปัจจัยที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตสาขาการบัญชีมีความแตกต่างกันอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะส่วนบุคคลเหมาะกับอาชีพ ด้านลักษณะงานอาชีพของอาชีพบัญชี และปัจจัยจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจการเลือกประกอบอาชีพของบัณฑิตกับผู้ประกอบการจากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพยังต้องศึกษาด้านอื่นเพิ่มเติมเพื่อหาแนวทางแก้ไข คณะผู้วิจัยจึงขอเสนองานวิจัยที่จะทำการศึกษาต่อในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเรียนกับการเลือกประกอบอาชีพ ปัจจัยจิตใจในการเลือกประกอบอาชีพก่อนเรียนระหว่าง และหลังจากจบการศึกษา และปัจจัยอื่นๆ รวมถึงให้ครอบคลุมถึงการกำหนดกลยุทธ์เพื่อสร้างความยั่งยืนของวิชาชีพบัญชีอย่างเป็นรูปธรรม โดยกลยุทธ์ดังกล่าวควรมีการรวบรวมความเห็นและมีการตักตวงความคิดจากนักการศึกษา นักวิชาการ นักบัญชีที่อยู่ในวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการที่มาจากภาครัฐและเอกชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น เพื่อร่วมกำหนดกลยุทธ์ลดปัญหาการขาดแคลนนักบัญชี สร้างความมั่นคงและยั่งยืนของวิชาชีพบัญชีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2543. พระราชบัญญัติการค้า พ.ศ. 2543. สวัสดิการกรม
ทะเบียนการค้า : จังหวัดนนทบุรี
- ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 19. 2553. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553.
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ : กรุงเทพฯ
- เฉลิมขวัญ คุรุบุญวงศ์. 2556. คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่น
ในประเทศไทย. สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น : กรุงเทพฯ
- บรรลักษ์ณ์ เงินมา. 2553. คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีในความต้องการของสถาน
ประกอบการในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์. มหาวิทยาลัยศรีปทุม; กรุงเทพฯ
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2557. เกี่ยวกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์
ออนไลน์ : <http://www.fap.or.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. 2557. สถิติอุดมศึกษา. ออนไลน์ :
<http://www.info.mua.go.th/information/>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามบัญชีบัณฑิต

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือกที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง
2. อายุ ☐ 1. ต่ำกว่า 22 ปี ☐ 2. 22 - 24 ปี
☐ 3. 25 - 26 ปี ☐ 4. ตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป
3. ภูมิลำเนา
☐ 1. ภาคเหนือ ☐ 2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
☐ 3. ภาคใต้ ☐ 4. ภาคกลาง
☐ 5. ภาคตะวันออก ☐ 6. ภาคภาคตะวันตก
ระบุจังหวัด.....
4. ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่จังหวัด.....
5. ลักษณะของที่พักในปัจจุบัน
☐ 1. บ้านของครอบครัว ☐ 2. บ้านของตัวเอง
☐ 3. บ้าน/หอพักเช่า ☐ 4. บ้านญาติ
☐ 5. บ้านพักของที่ทำงาน ☐ 6. อื่น ๆ.....
6. อาชีพหลักของครอบครัว (บิดาและมารดา)
☐ 1. เกษตรกร
☐ 2. รับราชการ/พนักงานของรัฐ/รัฐวิสาหกิจ
☐ 3. พนักงานเอกชน
☐ 4. ค้าขายธุรกิจส่วนตัว
☐ 5. บัญชี
☐ 6. อาชีพอิสระอื่นๆ (ระบุ).....
7. รายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน
☐ 1. ต่ำกว่า 60,000 บาท ☐ 2. ตั้งแต่ 60,000 - 100,000 บาท
☐ 3. ตั้งแต่ 100,001 - 200,000 บาท ☐ 4. ตั้งแต่ 200,001 บาท ขึ้นไป
8. ชื่อสถาบันที่จบการศึกษา.....

9. วิชาเอก/สาขาที่ท่านสำเร็จการศึกษา

☐ 1. การบัญชี	☐ 2. สารสนเทศทางการบัญชี
☐ 3. การสอบบัญชี	☐ 4. การบัญชีต้นทุน
☐ 5. การบัญชีภาษีอากร	☐ 6. การตรวจสอบภายใน
☐ 7. อื่นๆ ระบุ.....	

10. ท่านสำเร็จการศึกษาระดับบัญชีบัณฑิตเมื่อปีการศึกษาใด

☐ 1. ปี พ.ศ. 2554	☐ 2. ปี พ.ศ. 2555
☐ 3. ปี พ.ศ. 2556	☐ 4. ปีอื่น ๆ.....

11. ท่านจบการศึกษาด้วยคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA)

☐ 1. ต่ำกว่า 2.50	☐ 2. 2.50 - 2.99
☐ 3. 3.00 - 3.49	☐ 4. ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

12. ปัจจุบันท่าน

☐ 1. ทำงานแล้ว	
☐ 2. กำลังศึกษาต่อใน	☐ 1. ระดับปริญญาตรี สาขา.....
	☐ 2. ระดับปริญญาโท สาขา.....
(ข้ามไปตอบส่วนที่ 2 และ 3)	

☐ 3. กำลังศึกษาต่อและทำงาน	
☐ 4. วางงาน และในอนาคตจะทำงานในด้าน	☐ 1. บัญชี (ข้ามไปตอบส่วนที่ 3)
	☐ 2. ไม่ใช่ด้านบัญชี (ข้ามไปตอบ

13. รายได้ที่ได้รับต่อเดือน (เฉพาะผู้ที่ทำงานแล้ว)

☐ 1. ต่ำกว่า 15,000 บาท	☐ 2. ตั้งแต่ 15,001 - 20,000 บาท
☐ 3. ตั้งแต่ 20,001 - 25,000 บาท	☐ 4. มากกว่า 25,000 บาท ขึ้นไป

14. ประเภทของกลุ่มธุรกิจที่ท่านทำงาน

☐ 1. เกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร	☐ 2. สินค้าอุปโภคบริโภค
☐ 3. ธุรกิจการเงิน/ธนาคาร/หลักทรัพย์	☐ 4. วัตถุดิบและสินค้าอุตสาหกรรม
☐ 5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	☐ 6. ทริพยากรธรรมชาติ
☐ 7. บริการ เช่น โรงแรม	☐ 8. เทคโนโลยีและการสื่อสาร
☐ 9. สอบบัญชี	☐ 10. สำนักงานบัญชี
☐ 11. อื่น ๆ.....	

15. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพด้านบัญชีหรือไม่

☐ 1. ไม่ได้ประกอบอาชีพด้านบัญชี (ข้ามไปตอบ ส่วนที่ 2)

ระบุตำแหน่ง.....

ชื่อหน่วยงาน.....

☐ 1. หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ

☐ 2. หน่วยงานภาคเอกชน

☐ 3. ธุรกิจส่วนตัว

☐ 2. ประกอบอาชีพด้านบัญชี (ข้ามไปตอบส่วนที่ 3 และ 4)

15.1 ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องกับ

☐ 1. การสอบบัญชี

☐ 2. จัดทำบัญชี

☐ 3. การบัญชีต้นทุน

☐ 4. การวางระบบบัญชี

☐ 5. การบัญชีภาษีอากร

☐ 6. ตรวจสอบภายใน

☐ 7. อื่น ๆ ระบุ.....

15.2 ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

☐ 1. หน่วยงานภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ ระบุ.....

☐ 2. หน่วยงานภาคเอกชน

☐ 1. กลุ่มบริษัท Big 4 (Deloitte, EY, KPMG หรือ PWC)

☐ 2. ธุรกิจส่วนตัว

☐ 3. อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไม่เลือกประกอบอาชีพด้านบัญชี

ข้อคำถาม	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ลักษณะส่วนบุคคล					
1 บุคลิกภาพ/รูปแบบการใช้ชีวิตของตนไม่เหมาะสมกับงานบัญชี					
2 ไม่ชอบทำงานซ้ำๆ แบบเดิมเป็นระยะเวลานาน					
3 ไม่ชอบบัญชีตั้งแต่ตอนเรียน/ฝึกงาน					
4 ใช้เวลามากกับการทำงานทำให้มีเวลาส่วนตัวน้อยลง					
5 ไม่ชอบการคำนวณแต่ผู้ปกครองต้องการให้เรียนบัญชี					
6 ต้องใช้ความรู้ความสามารถด้านวิชาชีพเฉพาะด้าน					
7 เป็นอาชีพที่ตนเองไม่ถนัด					
ลักษณะงาน					
1 เป็นอาชีพที่ไม่น่าภาคภูมิใจและไม่ท้าทายเมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ทำอยู่					
2 มาตรฐานการบัญชีเปลี่ยนแปลงและไม่สนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร					
3 เป็นอาชีพที่มีโอกาสความก้าวหน้าช้า					
4 เป็นอาชีพที่ต้องทุ่มเทเวลา					
5 เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูงหากไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกฎหมาย					
6 เป็นอาชีพที่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์/ข้อบังคับ					
ปัจจัยจูงใจ					
1 ค่าตอบแทนจากงานบัญชีไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ					
2 อาชีพปัจจุบันค่าตอบแทนปรับขึ้นเร็วกว่าอาชีพบัญชี					
3 อาชีพปัจจุบันมีผลประโยชน์ตอบแทนนอกเหนือจากเงินเดือน					
4 ไม่เห็นผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี					
5 ความสะดวกในการเดินทาง					
6 อาชีพปัจจุบันมีชื่อเสียงมากกว่าอาชีพบัญชี					
7 อาชีพปัจจุบันมีความมั่นคงในระยะยาว					
8 เพื่อนร่วมงาน/ธุรกิจ					
9 ชื่อเสียง/ความมั่นคงขององค์กรที่เลือกเข้าร่วมงาน					
10 โอกาสในความท้าทายและพัฒนาตนเองมีมากกว่า					
11 เป็นอาชีพที่ตอบรับจุดมุ่งหมายในอนาคต					

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านบัญชี

ข้อคำถาม	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ลักษณะส่วนบุคคล					
1 บุคลิกภาพรูปแบบการใช้ชีวิตของตนเหมาะสมกับอาชีพบัญชี เช่น มีความละเอียด รอบคอบ					
2 ต้องการใช้ความรู้ที่เรียนมาประกอบอาชีพ					
3 เป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่ตลอดเวลา					
4 เป็นอาชีพที่คิดว่าตนเองสามารถทำได้ดี					
5 มีความรู้เกี่ยวกับด้านบัญชีและนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี					
6 เป็นงานที่ตนเองมีความถนัด					
7 เป็นงานที่ใช้ความรู้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่					
8 มีประสบการณ์ในการฝึกงานทางด้านบัญชี					
ลักษณะงาน					
1 เป็นอาชีพที่ภาคภูมิใจ น่าสนใจและท้าทายความสามารถ					
2 เป็นอาชีพที่ส่งเสริมความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน					
3 ชอบศึกษาและเรียนรู้และติดตามมาตรฐานการบัญชี/ข้อบังคับอื่นๆ					
ปัจจัยจูงใจ					
1 เป็นอาชีพที่ให้ค่าตอบแทนเหมาะสมกับงานที่ได้รับ					
2 ผู้ปกครอง/ญาติประกอบอาชีพบัญชี					
3 ผู้ปกครองสนับสนุนให้ประกอบอาชีพบัญชี					
4 เพื่อนหรือรุ่นพี่แนะนำให้ประกอบอาชีพบัญชี					
5 มีคนรู้จักที่ประสบความสำเร็จในอาชีพบัญชี					
6 ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์					
7 เป็นการต่อยอดธุรกิจของครอบครัว/ญาติ					
8 ชื่นชอบผู้บังคับบัญชา/นายจ้าง/เพื่อนร่วมงาน					
9 สะดวกในการเดินทาง					
10 ตอบรับจุดมุ่งหมายและการวางแผนเส้นทางอาชีพของตนในอนาคต					
11 ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักในวงกว้างของสังคม					
12 มีความมุ่งมั่นหวังอยากเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต					

ส่วนที่ 4 ท่านมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนอาชีพหรือไม่

- ☐ 1. เปลี่ยนโดยไปประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพด้านบัญชี เพราะเหตุใด
- ☐ 1.1 ไม่ชอบเพื่อนร่วมงาน
 - ☐ 1.2 ไม่ชอบผู้บังคับบัญชา
 - ☐ 1.3 ไม่ชอบงานที่ทำ
 - ☐ 1.4 ค่าตอบแทนไม่คุ้มกับภาระงานที่ได้รับ
 - ☐ 1.5 อาชีพอื่นสามารถจัดสรรเวลาได้ดีกว่า
 - ☐ 1.6 ในบางช่วงเวลาของการปฏิบัติงานต้องใช้เวลาเกินเวลาทำงานปกติ
 - ☐ 1.7 ไม่มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงาน การเดินทางมาทำงาน
 - ☐ 1.8 อื่น ๆ (ระบุ).....
 - ☐ 1.9 และต้องการไปประกอบอาชีพอื่น
คือ.....
- ☐ 2. ไม่เปลี่ยน และยังคงประกอบอาชีพด้านบัญชี เพราะเหตุใด
- ☐ 2.1 งานที่ทำอยู่มีความมั่นคง/โอกาสก้าวหน้าสูง
 - ☐ 2.2 ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง
 - ☐ 2.3 มีความพึงพอใจกับเพื่อนร่วมงานในปัจจุบัน
 - ☐ 2.4 มีความพึงพอใจกับผู้บังคับบัญชาในปัจจุบัน
 - ☐ 2.5 มีความพึงพอใจกับสภาพในปัจจุบัน เช่น สถานที่ทำงาน การเดินทางมาทำงาน
 - ☐ 2.6 อื่น ๆ (ระบุ).....
- ☐ 3. มีความเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนงานหาก
- ☐ 3.1 ได้ค่าตอบแทนที่สูงกว่า
 - ☐ 3.2 ที่ใหม่สามารถทำให้จัดสรรเวลาได้ดีกว่า
 - ☐ 3.3 มีโอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้น
 - ☐ 3.4 ที่ใหม่เดินทางสะดวก
 - ☐ 3.5 ผู้ปกครองแนะนำให้เปลี่ยนงาน
 - ☐ 3.6 อื่น ๆ (ระบุ).....

ขอขอบคุณทุกท่านที่สละเวลา

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามผู้ประกอบการ

1. ปัจจุบันนี้ ท่านพบปัญหาในการขาดแคลนบุคลากรเพื่อทำงานสายงานด้านบัญชี หรือตรวจสอบบัญชีหรือไม่

☐ พบ ทำนานแล้วแต่ถูกซื้อตัว ได้เงินเดือนที่สูงกว่า	☐ ไม่พบ
---	--------------------------------

2. ท่านคิดว่าปัญหาดังกล่าวอยู่ในระดับใด เรียงลำดับจากน้อยไปมาก

☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☒ 5
----------------------------	----------------------------	----------------------------	----------------------------	---------------------------------------

3. ท่านคิดว่าปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้นักศึกษาเลือกเรียนบัญชี

1	
2	
3	
4	
5	

4. ท่านคิดว่าปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้นักศึกษาบัญชีเลือกประกอบอาชีพบัญชี (ผู้ทำบัญชี ผู้ตรวจสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภาษี ผู้วางแผนภาษี เจ้าหน้าที่การเงิน หนี้บัญชี ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี) ภายหลังสำเร็จการศึกษา

1	
2	
3	
4	
5	

5. ท่านคิดว่าเหตุใดนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาบัญชี ไม่ ทำงานด้านบัญชีหลังจากสำเร็จการศึกษา

1	
2	
3	
4	
5	

6. ท่านคิดว่านักบัญชีมีแนวโน้มจะเปลี่ยนงานภายหลังจากประกอบวิชาชีพบัญชีหรือไม่ เพราะเหตุใด

☐ มี	☐ ไม่มี
-----------------------------	--------------------------------

7. ท่านคิดว่าสาเหตุใดที่พนักงานบัญชีของท่าน เปลี่ยนงาน จากงานบัญชี ไปทำงานด้านอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการบัญชี

1	
2	
3	
4	
5	

8. ท่านคิดว่าคุณสมบัติใดบ้างที่นักบัญชีควรมี หรือคุณสมบัติที่เป็นที่ต้องการของนายจ้าง

1	
2	
3	
4	
5	

9. ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยควรมีส่วนช่วยอย่างไรในการสนับสนุนหรือพัฒนาให้นักศึกษาบัญชีเลือกที่จะประกอบวิชาชีพบัญชีต่อไปในอนาคต

.....

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่าต่อไปในอนาคต 5 – 10 ปี ข้างหน้าปัญหาการขาดแคลนนักบัญชีจะคลี่คลายหรือไม่

☐	ไม่แน่ใจ
☐	น่าจะคลี่คลายดีขึ้น
☐	ยังขาดแคลนอยู่ในระดับหนึ่ง
☐	ไม่คลี่คลายและคาดว่าจะขาดแคลนมากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาสละเวลา

งานวิจัยนี้เป็นการดำเนินการวิจัยโดยคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยี
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการขาดแคลนนักบัญชีใน
ปัจจุบัน และศึกษาปัญหาว่าเพราะเหตุใดนักศึกษาระดับบัญชีเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจึงไม่เลือกทำงานใน
สายงานบัญชี

ผลงานวิจัยนี้ จะเป็นส่วนสนับสนุนส่วนหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาวิชาชีพบัญชีโดยสภาวิชาชีพบัญชี
ฯ สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรบัญชีให้มีการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเข้าสู่วิชาชีพบัญชีที่ยั่งยืน
ต่อไปในอนาคต อันจะเป็นการช่วยพัฒนาวิชาชีพบัญชี สนับสนุนความมั่นคงในภาคเศรษฐกิจของ
ประเทศต่อไป คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านที่สละเวลาให้ความเห็น ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการช่วย
พัฒนาวิชาชีพบัญชีของไทย

ท่านหากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมประการใด สามารถติดต่อ ดร.คณิตศร เทอดเผ่าพงศ์
และทีมงานวิจัยได้ที่เบอร์โทรศัพท์ 081 809 5085

.....

ภาคผนวก ค

รายละเอียดคณะทำงาน

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำวิจัย เรื่อง การเลือกประกอบอาชีพของบัญชีบัณฑิตไทย

คำสั่งคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี

ที่ ๓ / ๒๕๕๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ในการประชุมครั้งที่ ๓ (๑/๒๕๕๗) เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงให้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑ องค์ประกอบ

(๑) ดร.จิตาภรณ์	สินจรรยาศักดิ์	ประธานคณะกรรมการ
(๒) รศ.ดร.กัญญ์ณัฏฐ์	นิธิโรจน์นันท	คณะกรรมการ
(๓) ดร.คณิตศร	เทอดเผ่าพงศ์	คณะกรรมการ
(๔) นางสาวชุติมา	รชนีกรไกรลาศ	คณะกรรมการ
(๕) นางดารินทร์	หยกไพศาล	คณะกรรมการ
(๖) นายวิษณพงศ์	ยอดราช	คณะกรรมการและเลขานุการ

๒ อำนาจหน้าที่

- (๑) ดำเนินการจัดทำวิจัยหัวข้อที่เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่จบการศึกษาทางด้านการบัญชี
- (๒) รายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี
- (๓) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชีมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป และให้สิ้นสุดการปฏิบัติหน้าที่ตามวาระคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช อภิณธิธำรง)

ประธานกรรมการวิชาชีพบัญชี

ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี

ประวัตินักวิจัย

ผศ.ดร.ฐิตาภรณ์	สินจรรยาศักดิ์	ประธานคณะกรรมการ
รศ.ดร.กัญนิภัทธี	นิธิโรจน์นันท์	คณะกรรมการ
ผศ.ดร.คณิตศร	เทอดเผ่าพงศ์	คณะกรรมการ
นางสาวชุติมา	รชนีกรไกรลาศ	คณะกรรมการ
นางดารินทร์	หยกไพศาล	คณะกรรมการ
นายวัชรพงษ์	ยอดราช	คณะกรรมการและเลขานุการ

ผศ.ดร.ฐิตาภรณ์ สิ้นจรรย์ศักดิ์

Assistant Professor Dr.Titaporn Sincharoonsak

Dean, School of Accountancy, Sripatum University

Address: 2410/2 Paholyotin Road, Sananikom, Chatuchak, Bangkok, 10900

Tel +66 2 579 1111 Ext 2374, Mobile Phone: +66 81 613 4201

Email: Titaporn.si@spu.ac.th , dr.titaporn@gmail.com

Education

Degree	Area	Date of Completion	Name of institution
Doctor of Philosophy	Accounting	2009	Ramkhamhaeng University, Thailand
Master of Business Administration	International Business Management	2014	Stamford International University, Thailand
Master of Business Administration	Accounting	1999	Sripatum University, Thailand
Bachelor of Business Administration	Accounting	1997	Kirk University, Thailand

Current Position

- Dean, School of Accountancy, Sripatum University
- Director, Master of Accounting Program, Sripatum University
- Chairman of Accounting Academic Sub-Committee, Academic and Education Quality Assurance Committee, The Association of Private Higher Education Institutions of Thailand

- Chairman of Evaluation Sub-Committee, the Institute of Internal Auditors of Thailand
- Managing Director, STS Accounting Co., Ltd.

Research Articles

1. Sincharoonsak, T., Choonhachatrachai, A. "The impact of corporate governance on the performance of thai commercial banks listed on the Stock Exchange of Thailand." 2014. Proceedings of The International Conference on Business.Economic, Energy and Environmental Sciences (ICBEEES). Kuala Lumpur, Malaysia.
2. Titaporn Sincharoonsak. "The relationship between cash flow ratios and future earnings and financial costs of companies listed on the Stock Exchange of Thailand." 2013. Proceeding of The International Conference on Business Tourism and Applied Sciences .The University of London, London, United Kingdom

Academic Article

1. Titaporn Sincharoonsak. Cost Management in the Globalization. Sripatum Chonburi Journal. 8(4) 2012.
2. Titaporn Sincharoonsak. "Fraud by Financial Statement Manipulation." 2013 Proceeding of Academic National Conference . The Association of Private Higher Education Institutions of Thailand

รศ.ดร.กัญนิภรณ์ นิธิโรจน์ธนาท

Associate Professor Dr. Kanibhatti Nitirojntanad

Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn University,
Phayathai Road, Pathumwan, Bangkok 10330 Thailand

Tel: +66 2 218 5812, Phone: +66 99 125 2562

Email: kanibhatti@cbs.chula.ac.th

Education

Degree	Area	Year of Completion	Name of Institution
Doctor of Business Administration	Business Information Systems	1994	Mississippi State University, U.S.A.
Master of Science	Accounting	1988	University of North Texas, U.S.A.
Graduate Diploma	Auditing	1984	Chulalongkorn University, Thailand
Bachelor of Accountancy	Accounting	1982	Chulalongkorn University, Thailand

Current Position

- Associate Professor, Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn University
- President, Thai Accounting Association (THAA)
- Vice President, Asia-Pacific Management Accounting Association (APMAA)
- SAP Certified Consultant, Financial Accounting - Controlling Module (FI-CO)

Working Experience

- Head of Accounting Department, Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn University, Bangkok
- Vice President, Master of Science in Information Technology in Business (MSIT) Program
- Chair of the 10th Annual Conference on Asia-Pacific Management Accounting Association (APMAA 2014)
- Member of Education and Technology Committee, Federation of Accounting Professions, Thailand
- Member of Working Committee on Management Discussion and Analysis (MD&A) Guidelines Development, The Stock Exchange of Thailand
- Member of Education Subcommittee, Institute of Certified Accounting Association of Thailand
- Member of Management Accounting and Information Subcommittee, Institute of Certified Accounting Association of Thailand
- Research and teaching assistant, College of Business and Industry, Mississippi State University, U.S.A.
- Special lecturer for various institutes and universities in Thailand
- Project leader / researcher / member of consultation team for various government and state-owned enterprise research projects on topics relating to financial accounting, cost accounting, accounting information systems, and enterprise resource planning
- Advisor / Committee for Doctoral Dissertations / Master Theses / Independent Study

Research Articles

- “The Effects of Board and Shareholders Structure and Earnings Quality on Security

Returns of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand," The Journal of American Business Review, Cambridge, Vol. 4, No. 1, 2015. (N. Jaengsawang and K. Nitirojntanad).

- "An Analysis of Social Networks Usage for Information Communication in Business Organization", Proceedings of the Second European Academic Research Conference on Global Business, Economics, Finance & Social Sciences, Zurich, Switzerland, 2015. (G. Phuk-intr and K. Nitirojntanad).
- "Design Guideline for Financial Statement Analysis Data Mart & Case Example", WMS Journal of Management Walailak University, 3(3): 1 – 13, 2014. (U. Tanlamai, T. Ritbumroong, and K. Nitirojntanad).
- "An Analysis of the Effects of Accounting Information on Security Returns of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand", Proceedings of 2014 International Conference on Business and Information (2014 BAI), Osaka, Japan, 2014. (K. Nitirojntanad and N. Jaengsawang).
- "An Analysis of the Relationship between Corporate Governance, Accounting Information and Earnings Quality of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand", Suan Dusit Graduate School Academic Journal, 9(3), 2013. (N. Jaengsawang, K. Nitirojntanad, and T. Sincharoonsak).
- "Information Navigation under Time Constraints", IRACST- International Journal of Research in Management & Technology (IJRMT) 2(6): 615-619, 2012. (T. Ritbumroong, K. Nitirojntanad, and U. Tanlamai).
- Recognition and Measurement According to the International Accounting Standard No. 41 Accounting for Agricultural: the Suitability for Application in Oil-palm Farm Business in Thailand", Journal of Management Science, Vol. 1, No.22, 2007. (K. Lim-U-Sanno and K. Nitirojntanad).

Books:

1. Nitirojntanad, K. (2015). Information Technology Application in Accounting and Auditing "Unit 2 Using Information Technology in Accounting" and "Unit 3 Using Enterprise Resource Planning in Accounting," Sukhothai Thammathirat University Publishing.
2. Piyawan, P., and Nitirojntanad, K. (2014). Accounting Information Systems, Second Edition, Witthayaphat Publishing.

3. Nitirojntanad, K. (2013). Intermediate Accounting I and Accounting Information Systems “Unit 15 Accounting Information Systems: General Ledger System,” Sukhothai Thammathirat University Publishing.
4. Piyawan, P. and Nitirojntanad, K. (2009). Management Information Systems, Witthayaphat Publishing.
5. Piyawan, P. and Nitirojntanad, K. (2008). Enterprise Resource Planning in Accounting, Chulalongkorn University Publishing.

ผศ. ดร.คณิศร เทอดเผ่าพงศ์

Assistant Professor Dr. Kanitsorn Terdappong

Associate Dean for International Affairs, Rangsit University

52/347 Paholyothin Road, Pathumthani 12000

Tel +66 2 997 2200 Ext 1067, Mobile Phone: +66 81 809 5085

Email: kanitsorn@rsu.ac.th

Education

Degree	Area	Date of Completion	Name of institution
Doctoral of Philosophy	Accounting	10 April 2010	University of New England, School of Economics, Business and Public Policy (BEPP) Faculty of the Professions, Armidale, NSW 2351 Australia
Master of Accountancy	Accounting	7 June 1991	Chulalongkorn University, Faculty of Commerce and Accountancy, Phayathai Road, Bangkok, 10330, Thailand
Bachelor of Business Administration	Accounting	10 March 1989	Institute of Technology and Vocation (Renamed to Rajamangala University of Technology Thanyaburi (RMUTT)), Patumtani, 12110, Thailand

Working Experience

Year	Workplace	Position	Brief Job Descriptions
July 2010 – Current	Rangsit University, Patumtani, Thailand	Accounting Lecturer and Associate Dean for International Affairs of the Faculty of Accountancy	- Teaching Bachelor programs - Teaching Postgraduate programs - Thesis Advisor for research students - Developing international relationship and networking with overseas universities and overseas organizations - Developing and collaborating international courses with other overseas universities, including research, seminar and short courses
2008 – June 2010	University of New England, Australia	Accounting Lecturer	Teaching Undergraduate programs - Financial Accounting (AFM 211) Teaching Postgraduate programs - Corporate Accounting (GSB 642)
July 2005 – July 2010	Rangsit University, Patumtani, Thailand	On a study leave	
Dec 2004 – June 2005	Rangsit University, Bangkok, Thailand	Accounting Lecturer	Teaching Undergraduate programs - Managerial Accounting
2002 – 2005	North Bangkok University, Bangkok, Thailand	Head of Accounting Department, Business Administration Faculty	Teaching Undergraduate programs - Cost Accounting - Financial statement analysis - Principles of Accounting - Seminar in Accounting
2001 – 2002	K.T.Trillion Trading Co., Ltd., Nonthaburi, Thailand	Manager	- Preparing annual budget management - Analysing the sales and profit volume - Collecting general data to support business decision making
1992 – 2000	Bank of Ayudhaya, Bangkok,	Head of division of Chief Executive Officer	- Analysing Non-Performing Loans (NPLs) and other financial ratios of the bank comparing with bank competitors

Year	Workplace	Position	Brief Job Descriptions
	Thailand		- Providing information to CEO for Credit risk management - Supporting credit risk information of the bank and bank's competitors to CEO for Credit Rating Agency such as Moody's Investor Service, Standard & Poor's and other Credit Rating Agency
1991 (Jan-Dec)	University of Thai Chamber of Commerce, Thailand	Accounting Lecturer	Teaching Undergraduate programs - Financial management - Accounting principles

Member of committees:

1. Member of Education and Technology Committee, Federation of Accounting Professions, Thailand
2. Member of International Accounting Translation Committee, Federation of Accounting Professions, Thailand
3. Member of Research Team, Federation of Accounting Professions, Thailand
4. Member of Thailand Accounting Challenge 2014 and 2015, Federation of Accounting Professions, Thailand
5. Scientific Committee, the international conference – TARC, Poland
6. Scientific Committee, the International Conference on Financial Criminology
7. Scientific Committee, the Asia-Pacific Management Accounting Association
8. Assistant Editor of Rangsit Journal of Social Sciences and Humanities (RJSH)

Research Articles

1. Terdpaopong, K., & Trimek, J. (2015). Financial Scandal: The Case of King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Thailand. 7th INTERNATIONAL CONFERENCE ON FINANCIAL CRIMINOLOGY 2015, 7th ICFC 2015, 13-14 April 2015, Wadham College, Oxford University, United Kingdom, 28, 39-45. [http://doi.org/10.1016/S2212-5671\(15\)01079-5](http://doi.org/10.1016/S2212-5671(15)01079-5).
2. Whuk-Pel, T., Petchchedchoo, P., Terdpaopong, K., "Determinants of Capital Budgeting Methods in Poland and Thailand", Proceeding of Asia Pacific of Man-

agement Accounting Association (APMAA) Conference 2015, Indonesia, 26 – 29 October 2015.

3. Terdpaopong, K., Trimek, J., & Bhuridej, J., “Internal Control and Fraud Prevention in a University: The Case of King Monkut’s Institute of Technology Ladkrabang, Thailand”, Proceeding of Trends in Accounting Research Conference 2015, University of Lodz, Lodz, Poland, 7 – 9 October 2015.
4. Manapreechadeelert, P. & Terdpaopong, K., “Using Z-Score Model in Predicting Financial Distress: A Case Study of Automotive Firms Located in the Rojana Industrial Park, Thailand”, Proceeding of Trends in Accounting Research Conference 2015, University of Lodz, Lodz, Poland, 7 – 9 October 2015.
5. Whuk-Pel, T., Petchchedchoo, P., & Terdpaopong, K., “Determinants Of Capital Budgeting Methods Use – Comparative Survey Of Companies Practice In Poland And Thailand”, Proceeding of Trends in Accounting Research Conference 2015, University of Lodz, Lodz, Poland, 7 – 9 October 2015.
6. Terdpaopong, K., Al Farooque, O. (2015). “Exploring Succession Planning in Thai Family-Owned SMEs”, *Journal of Business Administration*, 38 (147), 68 – 93.
7. Terdpaopong, K., Trimek, J., “Financial Scandal: The Case of King Mongkut’s Institute of Technology Ladkrabang, Thailand”, Proceeding of International Conference on Financial Criminology, Wadham College, Oxford University, London, United Kingdom, 13 – 14 April, 2015.
8. Terdpaopong , K., Farooque, O., Whuk-Pel, T.& Petchchedchoo, P. “A Review of ABC Implementations in Chinese Industries”, Proceeding of Journal of Contemporary Accounting and Economics (JCAE) Annual Symposium, Kuala Lumpur, MALAYSIA, 9-10 January 2015.
9. Terdapopong, K., Visedsun, N. (2014). “Target costing in manufacturing firms in Thailand”, *Rangsit Journal of Social Sciences and Humanities*, 1(2), 29 – 39.

10. Terdpaopong, K., Visedsun, N. "The Use of Target Costing in Thai Firms: Empirical Evidence from Survey and In-Depth Interview", Proceeding of 26th Asian-Pacific Conference on International Accounting Issues, Taipai, Taiwan, 26-29 October 2014.
11. Terdpaopong, K., Visedsun, N. "THE IMPLEMENTAION OF TARGET COSTING IN THAILAND: CASE STUDIES", Proceeding of Asia-Pacific Management Accounting Association (APMAA) Conference, Japan, 1 – 4 November 2013.
12. Tay-Ngoen, P., Terdpaopong, K., "Accounting Practices and Financial Impacts from the Deluge in 2011: A Case Study of Rojana Industrial Park on Automotive Sector", Proceeding of Asia-Pacific Management Accounting Association (APMAA) Conference, Japan, 1 – 4 November 2013.
13. Inta, K., Terdpaopong, K., "The Role of Quality Cost on ISO 9001 Certified Companies in Thailand", Proceeding of Asia-Pacific Management Accounting Association (APMAA) Conference, Japan, 1 – 4 November 2013.
14. Terdpaopong, K., Hovey, M. (2013). "Financial Uniqueness and Predictive Model for Financially Distressed, Listed Chinese SMEs" Journal of International Management Studies, 5 (1), 21 – 36.
15. Terdpaopong, K., Visedsun, N. "The State of The Art in Target Costing Management of The Manufacturing Firms in Thailand", Proceeding of Academic Conference; Association Private Higher Education Institutions of Thailand, 2013.
16. Terdpaopong, K., Al Farooque, O. "Intergenerational Succession of Thai Small and Medium-Sized Family-Owned Businesses", Proceeding of Small Enterprise Association of Australia and New Zealand (SEAANZ) Conference, Australia, 11-12 July 2013.
17. Yin, P. Y., Terdpaopong, K. (2012). "Distinguishing Financially Healthy from Unhealthy SMEs in China", Chinese Business Review, 11(5), 476 – 482.

18. Terdpaopong, K., Al-Farooque, O. "Making Succession a Success – Preliminary results from Thai SMEs", Proceedings of 14th WLICSMB. Hangzhou: China, 2012.
19. Terdpaopong, K., Visedsun, N. "Preliminary Survey of Implementing Target Costing in the Manufacturing Firms in Thailand", Proceedings of APMAA Conference, Xiamen, China, 2012.
20. Terdpaopong, K., Al Farooque, O. (2012). "Financial distress, restructuring and turnaround: Evidence from Thai SMEs", Rangsit Journal of Arts and Sciences, 2 (2), 119 – 132.
21. Terdpaopong, K., Mihret, D. "The role of the state and transnational accounting bodies in the growth of accounting associations in developing countries." Proceedings of 23rd Asian-Pacific Conference, Beijing, China, 2011.
22. Terdpaopong, K., Mihret, D. "An institutional change perspective for understanding the development for internal auditing." Proceedings of 23rd Asian-Pacific Conference, Beijing, China, 2011.
23. Terdpaopong, K., Mihret, D. (2011), "Modelling SME credit risk: a Thai Empirical Evidence" Small Enterprise Research, 18 (1), 63 - 79.
24. Terdpaopong, K., Yin, P. Y. "Characteristics of healthy and unhealthy Chinese SMEs." Proceedings of Asian Forum on Business Education (AFBE). Bangkok: Thailand, 2011.
25. Terdpaopong, K. (2011) "Identifying an SME's debt crisis potential by using Logistic Regression Analysis." Rangsit Journal of Arts and Sciences (RJAS), 1 (1), 17 - 26.
26. Terdpaopong, K., Hutchinson, P. (2011), "Financial characteristics in common of Thai and Chinese SMEs.", Tailor's Business Review Journal, Malaysia, 1 (1), 1 – 23.
27. Terdpaopong, K. "Sustainability of SMEs through restructuring process." Proceedings of 2nd ProSPER.Net Symposium at Asian Institute of Technology (AIT), Thailand, 2011.

28. Terdpaopong, K. “Is there a debt crisis in business and how do we identify the problems?” Proceedings of 12th WLICSMB. Hangzhou: China, 2010.
29. Terdpaopong, K., Mihret, D. “Using financial performance measures for modeling SME credit risk: A Thai empirical evidence. Proceedings of 22nd Asian-Pacific Conference on International Accounting Issues. Gold Coast: Australia Co-Author, 2010.
30. Terdpaopong, K. “How financially distressed SMEs could be distinguished from the successful ones in Thailand’s market.” Proceedings of 6th AGSE 2009 (International Entrepreneurship Research Exchange Conference. Adelaide: Australia, 2009.
31. Terdpaopong, K. “The Characteristics of financially distressed SMEs: The evidence of the Thai Market.” Proceedings of the SEAANZ 2008 (Small Enterprises in the Digital Age). Sydney: Australia, 2008.
32. Terdpaopong, K. “The characteristics of financially distressed SMEs in Thailand and changes as a result of restructuring process.” Proceedings of Economics and Business Conference. ANU: Australia, 2008.

Books:

1. Book chapter, Chapter Three, Terdpaopong, K. (2012). “Characteristics of Healthy and Unhealthy Chinese Small and Medium-Sized Enterprises”, Advances in Business in Asia: The Opportunities, Threats, and Future Trends of Businesses in China, India and the ASEAN Countries, Cambridge Scholars Publishing, 29 – 52.
2. Terdpaopong, K. (2013). Management Accounting, Rangsit University Publishing. 201 pages.

นางสาวชุตินา รชนีกรไกรลาศ
Chutima Rachaneekonkilas
Consolidate Controller

AAPICO Hitech Public Company Limited,
Address: 28th Fl, 999, the Office-Central World, Pathumwan, Bangkok, Thailand 10330
Tel. +662 613 1504, Fax. +662 613 1508
Email: bowl052@gmail.com

Education

Degree	Area	Date of Completion	Name of institution
Bachelor of Accounting	Accounting	2000	Chiangmai University

Professional certification

- Certified Public Accountant of Thailand (Thai-CPA)
- Certified Accountant (Thai-CPD)
- USGAAP credential

Working Experience

Year	Workplace	Position	Brief Job Descriptions
2014-Current	Aapico Hitech Public Company Limited	Consolidate Controller	AAPICO Hitech Public Company Limited is manufacturing in automotive business. Her experience 1.5 year in area of group consolidate financial statement cover 40 company in 7 country around the world. Create group accounting policy and reporting package format, monitor and review quality of financial information, deal with both internal and external auditor, report to management, audit committee and Board of Director.
2002-2014	KPMG Phoomchai Audit Limited, Thailand	Associated Director	Her experience over 13 years cover area of business such as industrial manufacturing business, automotive, electronic, real estate, hotel, trading and service providing etc. cope with Thai, UK, USA and Japanese business.
2012-2013	KPMG, Indonesia	Associated Director	Experice in mobility to perform audit's client in Indonesia cover area of Manufactuirng such as Indorama Group. Be advisor for investor who interested to invest in Indonesia.
2001-2002	Institute of Internal Audit of Thailand (IIAT)	Academician	Writing article about Internal Audit career by monthly, create students manual, prepared slide presentation, provided internal audit services to 3 rd parties such as Thai German Institution etc

Representative Audit Clients

- Sahaviriya Steel Public Company Limited
- I.C.C International Public Company Limited
- O.C.C. Public Company Limited
- Mercedes Benz Thailand Co., Ltd
- Mitsubishi Fuso (Thailand) Co., Ltd
- Komatsu Group in Thailand and Indonesia
- Nissen Chemitech Co., Ltd

- Y-Tec Co., Ltd
- MCI & TSH Co., Ltd
- Synnex (Thailand) Plc
- Sahapat Group
- Sharp Group in Thailand
- Seiko Group in Thailand
- Musashi Auto Parts Group in Thailand
- Hanwa Group in Thailand
- GE Group in Thailand
- Teijin Group in Thailand
- Cargill Group in Thailand
- Indorama Group in Indonesia
- Others

Professional and Industry Experience

- Advisor and/or Committee of Education and Technology committee, Federation of Accounting Professions of Thailand (FAP)
- Technical advisor for Thai businessman cover all Invested process, Accounting, Tax and regulation of Indonesia
- Instructor for various business entity such as Stock Exchange of Thailand, Thai Summit Group, Summit Group, KTB bank, SCB bank, CP Group, Seven-Eleven Group, Sirirat Hospital Group, Mitsui Group, Sahapat Group, Honda Group etc.
- Special lecturer for various institute/university in Thailand such as Federation of Accounting Professional of Thailand, Sripatum university, Rachapat Sakolnakorn, Ratanakosin university etc.
- Editor's of internal newsletter of JP Group in KPMG
- Public scholarly article writer
- Team member of draft Thailand Auditing Standard
- Scoring management in SIFE project

นางดารินทร์ หยกไพศาล

Darin Yokpaisarn

President

Thai Accounting Firms Association,
43/24-25 Tiwanon, Bangpood, Pakkret, Nonthaburi 11120

Tel: +66 2 964 3202 to 4 mobile: +66 81 801 4718

Email: tafa2547@gmail.com

Website: www.tafa2004.net

Email: darin_icg@yahoo.com

Education

Degree	Area	Date of Completion	Name of institution
Master of Business Administration	Business Management	2009	Dhurakij Pundit University
Bachelor of Accounting	Accounting	2009	Sukhothai Thammathirat Open University
Bachelor of Business Administration	Management	2004	Sukhothai Thammathirat Open University
Mini MBA	Business Management	1993	Rangsit University
Diploma	Accounting	1973	The Bangkok Commercial College

Working Experience

Year	Workplace	Position	Brief Job Descriptions
1996-Current	ICG Kanbanchi Office	Business owner	Manage and control overall business
1995-1996	Metex Kitamura (Thailand) Co., Ltd.	General Manager	Arrange and control over all business operation
1994- 1995	Banglumpoo Department Store Co., Ltd.	Accounting Manager	Manage staff, preparing budgeting, report to management and review over all accounting report
1978- 1994	Thai Toshiba Lighting Co., Ltd.	Accounting Manager	Manage staff, preparing budgeting, report to management and review over all accounting report and journal voucher
1973-1978	Thai Toshiba Electric Industry Co., Ltd.	Accountant	Preparation VAT, WHT and other tax report, payment voucher, received voucher

Social Activities:

- President to Thai Accounting Firms Association
- The government project Accounting Team, Office of the National Anti-Corruption Commission
- Advisor to The Accounting Education and Technology Board, Federation of Accounting Professions
- Governing Coordinated Team, Department of Business Development
- Instructor to the institute
- President to Thai Accounting Firms Club
- Treasurer to The Bangkok Commercial College Alumni
- Treasurer to The Rajamangala University of Technology Thanyaburi Alumni

นายวัชรพงศ์ ยอดราช

Wattanapong Yodrach

Lecturer, Faculty of Accountancy, Sripatum University

Address: 2410/2 Paholyotin Road, Sananikom, Chatuchak, Bangkok, 10900

Tel +66 2 579 1111 Ext 2381, Mobile Phone: +66 89 497 2456

Email: wattanapong.yo@spu.ac.th, w.tanapong@gmail.com

Education

Degree	Area	Date of Completion	Name of institution
Master of Accounting	Accounting	13 October 2014	Sripatum University, Thailand
Master of Business Administration	Business Law	21 November 2007	Ramkhamhaeng University, Thailand
Bachelor of Accounting	Accounting	10 March 2011	The University of the Thai Chamber of Commerce, Thailand
Bachelor of Business Administration	International Business	19 November 2002	Sripatum University, Thailand

Research Articles:

1. Yodrach, Wattanapong. (2014). “Effectiveness Of Accounting Information System Affecting Performance Of Listed Companies In The Stock Of Exchange Thailand, *Research Methodology & Cognitive Science*, 12(2) October 2014– March 2015. 58 – 69.
2. Yodrach, Wattanapong. “The Effectiveness of Accounting Information System Affecting Performance of Listed Companies in the Stock of Exchange Thailand”.The 8th Srinakharinwirot University Reserch Conference, 2014.